

Slovenski ČEBELAR

letnik CXXI • 4/2019

Podeljena koncesija
za svečano
čebelarsko obleko

- Previdno pri uporabi prehranskih dopolnil za čebele
- Pravilna uporaba FFS in ukrepi ob zastrupitvi čebel
- Nasveti in izkušnje za osmukanje cvetnega prahu

NOVO

Set za aplikacijo čebeljega strupa.

INHALACIJA IZ PANJA

Z inhalacijskimi seti API-AEROSOL I, API-AEROSOL II in API-AEROSOL Plus lahko izvajate aerosolno apiterapijo iz panja. Izbirate lahko med seti z naravnim vlekrom in seti s prisilnim vlekrom.

PROPO STEAM – UPARJALNIK PROPOLISA

Apiterapevtski aparat Propo Steam nam s segrevanjem naravnega propolisa omogoča izvajanje inhalacijske terapije. S priloženim priborom uporabnik sam ali s pomočjo apiterapevta izvaja inhalacije, ki koristijo pri težavah dihalnega sistema. Propo Steam pa je primeren tudi za čiščenje lebdečih delcev, mikrobov in organskih topil iz zraka. Prostor prijetno odišavi z vonjem propolisa.

Medikoel d.o.o., Jalnova cesta 2, 4240 Radovljica, T: 04 537 85 10, M: 041 618 775, info@medikoel.com, www.medikoel.com, www.s-mediko.com

**PE ČEBELARSKI CENTER
MARIBOR**

Streliška 150, Maribor
Tel/Fax: 02 / 331 80 10

Delovni čas:

od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure
sobota: od 8. do 13. ure.

GSM: 051/348-426

e-mail: jana.pp@amis.net

www.cebelarski-center.si

JANA - Trgovina, posredovanje, zastopanje - Jana
Pušnik Pokrivač s.p., Maribor

- Satniki AŽ-lipovi, rogličeni
- Panji AŽ, LR
- Čebelarska oprema in drobní pribor
- Čebelje pogače

- Točila in posode za med
- Satne osnove AŽ, LR, Kirar

- Steklana in kartonska embalaža za med, propolis, medene pijače in ostale čebelje pridelke
- Darilni program

Naročeno blago vam lahko pošljemo s paketno pošto, pri večji količini pa po želji dostavimo na dom!

RES DOBRO

AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE

- ✓ Turistično zavarovanje od 1,72 €/mesec*
- ✓ Brezplačno "zamrznemo" bonus
- ✓ Vrnemo 10% kasko premije

* Zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini v okviru vašega avtomobilskega zavarovanja (AO)

GENERALI

Zadovoljstvo na prvem mestu

Kako do ugodnosti na 080 70 77 ali www.generali.si

Spoštovane čebelarke in čebelarji!

Čebele so čudovita bitja, ki uživajo spoštovanje kot eno izmed svetovnih čudes. Lahko bi rekli, da so človeku spremenile življenje. Ne le da smo jim hvaležni za med, ki ga nesebično delijo z nami, so neskončen vir zdravja in naš večni opomnik, da moramo živeti z naravo. Čebele so mnogo več, so naše učiteljice, ki nas učijo, da je pomembno timsko delo.

Po zgledu močne čebelje družine smo Slovenci dokazali, da skupaj zmoremo premikati gore. Svetovni dan čebel je slovensko čebelarstvo in Slovenijo kot zeleno prestolnico postavil na svetovni zemljevid. Upravičeno se lahko vprašamo, kako naprej, kako ohraniti status vodilne države na področju čebelarstva v globalnem merilu. Sadove trdega dela za svetovni dan čebel, ki je povezal čebelarje, politiko in ponosne državljane, smo želi **4. aprila 2018**, ko smo na pobudo Čebelarске zveze Slovenije in Ministrstva RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z Zakonom o kmetijstvu prejeli **Slovensko čebelarско akademijo** kot del raziskovalno-izobraževalne institucije Kmetijski inštitut Slovenije.

Slovenci smo lahko upravičeno ponosni na svoje izjemno znanje s področja čebelarstva, na tradicijo in raznolike regionalne posebnosti, ki nas definirajo kot narod, ki zna prisluhniti naravi in trajnostno upravljati z njenimi viri kot del vsakdanjega življenja. Prav je in skrajni čas je, da prepoznamo svoje odlike, ki jih opeva svet, in povežemo bogate čebelarске zgodbe, jih združimo z regionalno raznolikostjo v celoto ter skupaj ponudimo zainteresiranim, znanja željnim odjemalcem.

Slovenska čebelarška akademija, ki je nastala kot odgovor na povpraševanje tujine po bogatem znanju s področja čebelarstva, si je za svoje cilje zadala izboljšanje znanja v mednarodnem prostoru, povečanje promocije Slovenije, izboljšanje zaposlitvene možnosti, povečanje ozaveščenosti o pomenu čebel, biodiverzitete in opravevanja. Zato je to čudovita priložnost ne le za tujino, v prvi vrsti prav za nas. Ponuja nam možnosti sodelovanja in povezovanja bogatih praktičnih izkušenj čebelarjev, podprtih s stroko raziskovalno-izobraževalnih institucij.

S svojimi izobraževalnimi programi za čebelarске inštruktorje, zainteresirano javnost in države v razvoju nam akademija prinaša dragocene izkušnje, kot so možnost študije prilagoditve čebel na okoljske spremembe, na globalno segrevanje, ki nam tako rekoč že vztrajno trka na vrata, predvsem pa priložnost za mednarodno izmenjavo uporabnega znanja v čebelarstvu.

V letu 2019 pripravljamo specialne izobraževalne module neformalnega izobraževanja s številnih področij, kot so:

- **tehnologije v čebelarstvu,**
- **varna hrana,**
- **zdravstveno varstvo čebel,**
- **trženje čebeljih proizvodov,**
- **vzreja matic,**
- **čebelar kot promotor biodiverzitete in**
- **izobraževanja s področja čebelarstva za invalide osebe in osebe z motnjami v razvoju.**

Prav letošnje čebelarско leto pa je v znamenju prve obletnice zakonske ustanovitve Slovenske čebelarске akademije in tako lepa priložnost za povabilo na javni dogodek z naslovom Konferenca ob obeležitvi ustanovitve Slovenske čebelarске akademije in svetovnega dneva čebel, ki bo potekala v organizaciji Slovenske čebelarске akademije – Kmetijskega inštituta Slovenije in Čebelarске zveze Slovenije, Javne svetovalne službe v čebelarstvu. Dogodek bo potekal **17. aprila 2019** od 9. ure dalje v prostorih Čebelarskega centra Lukovica in bo namenjen predstavitvi delovanja akademije ter razpravi o aktualnih temah s področja čebelarstva. Hkrati bo ob obeležitvi svetovnega dneva čebel odlična priložnost povezati stroko s prakso in obliki izobraževanj za širšo čebelarско javnost.

Naj bo Slovenska čebelarška akademija naša skupna zgodba, ki nam omogoča tako posredno kot neposredno spreminjati svet na bolje, naj bo naš ponos in še en primer dobre prakse s področja čebelarstva, ki bo odmeven v svetu. Naši priložnost in odgovornost sta, da skupaj zgradimo slovensko čebelarско zgodbo, sooblikujemo čebelarje s širokim, uporabnim znanjem, temeljnimi vrednotami življenja z naravo in globalnim pogledom na čebelarjenje v svetovnem merilu.

Hvala, ker imate radi naravo. Naj medi!

Damjana Grobelšek, dr. vet. med., predstojnica Slovenske čebelarске akademije, Kmetijski inštitut Slovenije

KAZALO

UVODNIK

Damjana Grobelšek, dr. vet. med 97

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

dr. Maja Smodiš Škerl, dr. Janez Prešern, Jernej Bubnič: Vpliv izbranih prehranskih dopolnil na pojavljanje spor *Nosema* spp. in preživetje čebel 99
Vlado Auguštin: Pravilna raba FFS in ukrepi ob zastrupitvi čebel 101
Marjan Dolinšek: Moje izkušnje s pridobivanjem cvetnega prahu 102
Nataša Lilek: Ključne točke pri osmukanju cvetnega prahu 103
Vlado Auguštin: Čebelji vosek in njegovo ponarejanje 104
Marija Sivec: Priprava čebeljih družin za prodajo 106
Kristjan Kavčič: Problematika prevozov na pašo na obalnem območju in pravilnik o pašnem redu 108
Janez Bauer: Zakaj v letu 2018 smreka ni medila 109
Franc Šivic: Novice iz sveta 110
dr. Andrej Gogala: Kaspijska dolgorožka (*Eucera caspica*) 111

DELO ČEBELARJA

dr. Peter Kozmus: Čebelarjeva opravila v aprilu 111

IZ ČEBELARSKIH DRUŠTEV

OBVESTILA ČZS 115

OGLASI 124

V SPOMIN 128

INDEX

EDITORIAL

Damjana Grobelšek, DVM 97

FROM SCIENCE AND PRACTICAL WORK

Maja Smodiš Škerl, DSc, Janez Prešern, DSc, Jernej Bubnič: The influence of selected dietary supplements on the emergence of *Nosema* spp. and the survival of bees 99
Vlado Auguštin: Correct use of pesticides and Bee poisoning measures 101
Marjan Dolinšek: My experience with gathering pollen 102
Nataša Lilek: Key points for gathering pollen by means of pollen trap 103
Vlado Auguštin: Bees wax and it's forgery 104
Marija Sivec: Preparation of honeybee colonies for sale 106
Kristjan Kavčič: The problem of transportation to bee pastures in the coastal area and the regulation of bee pasture order 108
Janez Bauer: Why spruce didn't have honeydew flow in the year 2018 109
Franc Šivic: World news 110
Andrej Gogala, DSc: Caspian longhorn bee (*Eucera caspica*) 111

BEEKEEPER'S WORK

Peter Kozmus, DSc: Beekeeper's tasks in April 111

FROM BEEKEEPERS' ASSOCIATIONS

ANNOUNCEMENTS BY BEEKEEPING ASSOCIATION OF SLOVENIA 115

ADS 124

IN MEMORIAM 128

PODATKI ZA STIK ČEBELARSKO ZVEZE SLOVENIJE:

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, nocb@czs.si

Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si

Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si

Opazovalno-napovedovalna služba: Aleš Bozovičar, vodja ONS: 01/729 61 31, 041/644 217, ales.bozovicar@czs.si, avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20, https://ecelebar.czs.si/User/Login?returnUrl=/

Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja:

Vlado Auguštin: 01/729 61 24, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si

Simon Golob: 01/729 61 12, 030/604 015, simon.golob@czs.si

Svetovalci specialisti za ekonomiko

Tanja Magdič: 01/729 61 04, 040/436 513, tanja.magdic@czs.si

Nataša Klemenčič Štrukelj: 01/729 61 24, 040/436 518, natasa.klemencic.strukelj@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane

Andreja Kandolf Borovšak: 01/729 61 33, 040/436 514, andreja.kandolf@czs.si

Nataša Lilek: 01/729 61 29, 040/436 519, natasa.lilek@czs.si

Tomaž Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomas.samec@czs.si

Uredništvo: Marko Borko, vodja izobraževanja in usposabljanja: 01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

GlasiloslovenskičebelarjejeustanoviloSlovenskočebelarskodruštvozaKranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarška zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Vpisano je v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, pod zaporedno številko 585.

Tel.: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredniški odbor

Marko Borko, Brane Borštnik, Stanislav Drev, Vladimir Fajdiga, Mira Jenko Rogelj, Janez Gregori, Andreja Kandolf Borovšak, Borut Preinfalk

Urednik

Marko Borko

Uredništvo

01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Lektorica

Mojca Pipan

Oddaja prispevkov

Članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

Avtorjem priporočamo, da v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva. Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Reklamni oglasi in osmrtnice

Cela stran: 870 € (zunanja stran ovitka), 680 € (notranjost, živi rob), 495 € (notranjost), pol strani: 435 € (zunanja stran ovitka), 345 € (notranjost, živi rob), 250 € (notranjost), tretjina strani: 165 €, četrtina strani: 120 €, petina strani: 85 €, desetina strani: 35 €. Oblikovanje reklamnega oglasa: cela stran in polovica strani 50 €, tretjina, četrtina, petina, desetina 40 €. Popravki reklamnega oglasa: 1–10 popravkov 2 €, 11 ali več popravkov 5 €. Popust pri ceni za 4–do 6-kratno objavo reklamnega oglasa je 10 %, za 7–do 10-kratno objavo 20 %, za celoletno objavo 30 %. Člani ČZS lahko dvakrat na leto objavijo brezplačne oglase do 20 besed, vsaka nadaljnja beseda je 0,25 €. Splošni oglasi po 0,25 € za besedo, enako velja tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 80 besed. Osmrtnice ne smejo biti daljše od 130 besed. Vse cene so brez DDV.

Priprava za tisk in tisk: Medium, d. o. o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica. Tiskano na papirju s certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z gozdovi). Naklada: 8000, Tiskano: 26. 3. 2019.

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Mljask, mljask, spomladanska pojedina. Zlato priznanje na mednarodnem natečaju čebelarske fotografije Čebelarske zveze Slovenije 2019. Foto: Il'šat Rišatovič Asmandijarov, Rusija

Mednarodna barvna koda za označevanje čebeljih matic

2015 2016 2017 2018 2019

Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si, Barbara Dimc, tajnik: 01/729 61 02, 041/370 409, barbara.dimc@czs.si, Ines Zajc Žunič, poslovna sekretarka: 041/337 854, ines.zunic@czs.si, Zlatica Kovačević, administrativna delavka: 01/729 61 24, 030/604 009, zlatica.kovacevic@czs.si

Čebelarska knjižnica Janeza Golčnika (vsak prvi delovni dan četrtek v mesecu med 15. in 18. uro): 01/729 61 11, cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php

Ohranimo čebele: www.ohranimo-cebele.si

Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php

Uradne ure JSSČ:

- Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica (v Čebelarskem centru Slovenije): ponedeljek od 10.00 do 14.00, četrtek od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
- Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
- Rožna dolina 50/a, 4248 Lesce (v Čebelarskem razvojno-zobraževalnem centru): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
- Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.
- Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota (na sedežu Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota): ponedeljek od 10.00 do 14.00.
- Streliška ulica 150, 2000 Maribor (v Čebelarskem centru Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

Vpliv izbranih prehranskih dopolnil na pojavljanje spor *Nosema* spp. in preživetje čebel

dr. Maja Smodiš Škerl, dr. Janez Prešern, Jernej Bubnič

Kmetijski inštitut Slovenije, Oddelek za živilorejo, Čebelarstvo
maja.smodis.skerl@kis.si

Prehranska dopolnila so popularna tako v človeški kot v živalski prehrani, glavna nota pri prodaji pa je običajno zdravje organizma zaradi določenih sestavin, ki naj bi imele pozitivne učinke na sam organizem. Med prehranska dopolnila štejemo npr. vitamine, antioksidante, hormone ter tudi probiotike.

Probiotiki po svoji definiciji vsebujejo specifične žive mikroorganizme, ki blagodejno vplivajo na svojega gostitelja. Najpogosteje gre za bakterije mlečnokislinskega vrenja iz rodu *Lactobacillus* ali bifidobakterije iz rodu *Bifidobacter*. Ideja, ki jo je razvil dr. Mečnikov pred več kot sto leti, je v tem, da se z uživanjem »koristnih« mikroorganizmov zamenjajo škodljive mikrobe črevesne flore. Izhajal je iz opažanja, da prebivalci ruskih step, katerih prehrana vključuje velik del fermentiranih mlečnih jedi, živijo dlje. Verjetno bralec vidi, v katero smer gre zgodba v čebelarstvu: mikroorganizmi v probiotikih naj bi predstavljali zaščito pred škodljivimi črevesnimi mikroorganizmi, predvsem pred mikrosporidiji iz rodu *Nosema*. Na tržišču so prisotni probiotični preparati, ki so namenjeni čebeljim družinam.

Na Kmetijskem inštitutu Slovenije smo testirali komercialni proizvod z imenom »EM Probiotik za pčele« (Green-

land Technologia EM, Poljska), s katerim smo izvedli poskus v čebelarstvu in ga testirali v poskusnem čebelnjaku. Sate s polegajočo zalego smo vzeli iz šestih čebeljih družin in jih preko noči vstavili v inkubator (34 °C, relativna vlaga 60 %). Poležene čebele smo nato preložili v plastične kletke, opremljene z odprtinami za zračenje. V vsako kletko smo vstavili 50 delavk iz različnih čebeljih družin (Slika 1). Pripravili smo sladkorno raztopino (1 : 1) in v njej za posamezne skupine raztopili preparat v različnih koncentracijah (2,5-%, 5-%, 10-%). Poskus je potekal trideset dni, čebele pa so bile razdeljene v pet skupin s štirimi ponovitvami. Prva dva dneva so vse čebele prejemale izključno sladkorno raztopino, tretji dan pa smo v izbrane kletke vstavili testne raztopine. Med poskusom sta bili hrana in voda ves čas na voljo, kletke pa so bile nameščene v inkubatorju pri 28 °C. Dnevno smo beležili porabo hrane in mrtnice. Delavke so v kletkah živele sorazmerno dolgo. **Najpočasneje se je število živih čebel zmanjševalo v kontrolni skupini, najhitreje pa so odmirale v skupini z najvišjo koncentracijo preparata** (Slika 2, levo). Ob koncu poskusa smo v preživelih čebelah prešteli spore mikrosporidija *Nosema* sp. Ugotovili smo podobno stopnjo okužbe s sporami ne glede na skupino tretiranja. **Dodajanje preparata v našem poskusu torej ni imelo vpliva na število spor *Nosema* spp.**

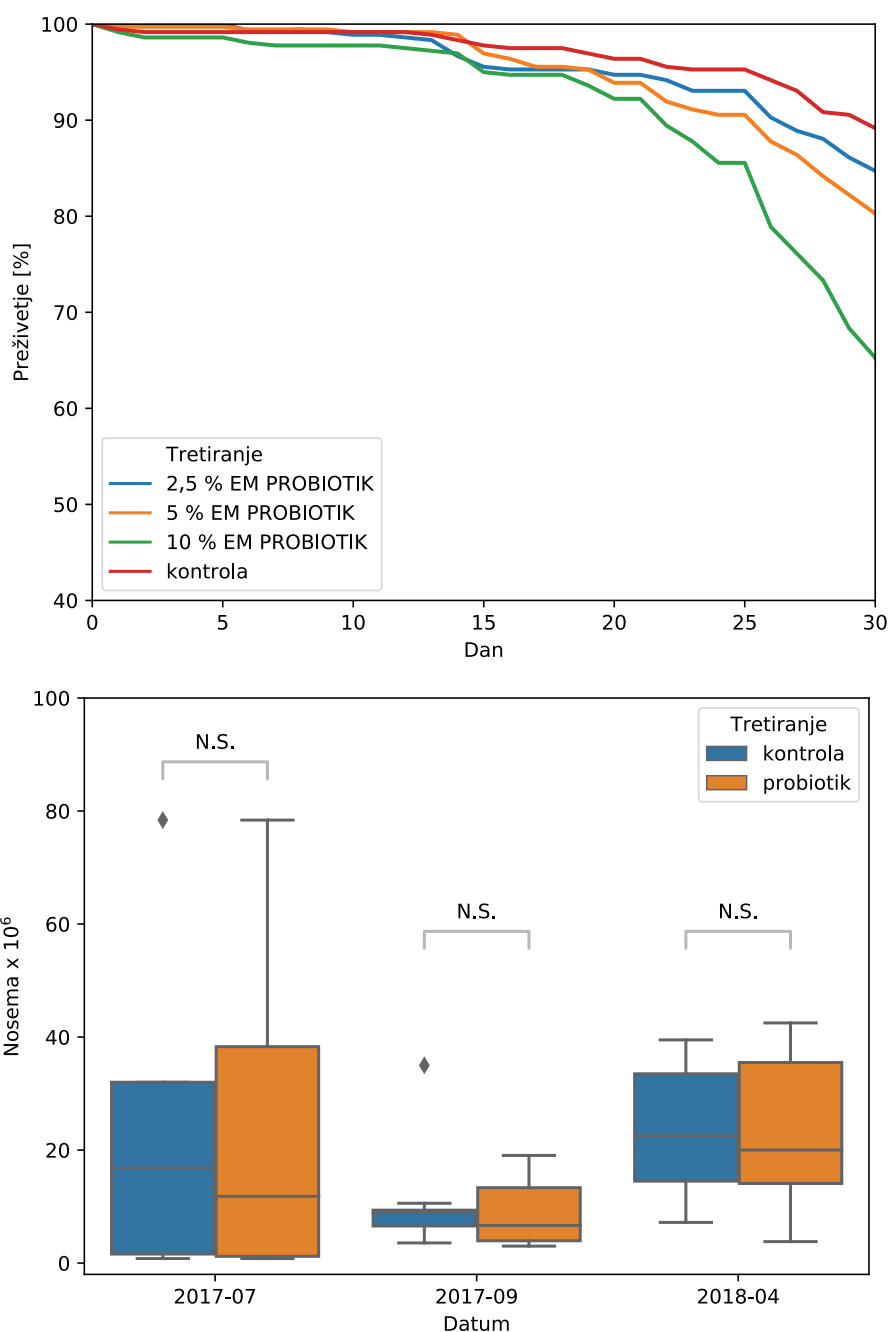
Na lokaciji Mengeško polje smo junija 2017 pripravili dvajset enako močnih čebeljih družin in jih naključno

razdelili v kontrolno in testno skupino. Tik pred začetkom poskusa smo iz družin vzeli vzorce čebel in prešteli spore. To smo ponovili še po koncu poskusa v septembru 2017 in na začetku naslednje sezone, v aprilu 2018. Testno skupino smo krmili s sladkorno raztopino (1 : 1) z dodatkom preparata (5-%) po navodilu proizvajalca, medtem ko je kontrolna skupina prejemala le sladkorno raztopino (1 : 1). Družine smo krmili dvakrat tedensko v manjših količinah (600 ml) na tri do štiri dni v obdobju med 7. julijem in 1. septembrom 2017. Po zadnjem dodajanju smo vse družine dokrmili s

Svetujemo previdnost pri uporabi probiotičnih pripravkov za čebele.

Slika 1: Priprava za poskus v kletkah

Slika 2: Zgoraj: preživetje čebel pri poskusu v kletkah. Krivulje prikazujejo odstotek živih čebel po dnevih. Spodaj: število spor mikrosporidija *Nosema* sp. pri poskusu v čebelnjaku. Ob nobenem terminu med skupinama ni bilo statistično značilnih razlik.

sladkorno raztopino (1 : 1) do zapolnitve zalog. Pri pregledu družin smo spremljali videz zalege in vedenje čebel. Poskus na Mengeškem polju je pokazal, da so imele tako kontrolne kot testne družine normalen razvoj. Na čebelah nismo opazili potencialnih patoloških sprememb, prav tako nismo opazili posebnosti v zalegi. V vzorcih čebel nismo ugotovili statistično značilnih razlik v številu spor *Nosema* spp. med kontrolno in testno skupino (Slika 2, desno). Pomembno je, da tu ni šlo za poskus v strogo nadzorovanih pogojih niti nismo iskali družin, ki bi bile brez spor *Nosema* spp. Preprosto smo naredili tisto, kar bi naredil čebelar – kupljeni preparat smo pripravili in dodajali po navodilih proizvajal-

ca. Rezultati poskusa v kletkah so bili nepričakovani, saj so vse koncentracije proizvoda v testni raztopini povečale smrtnost čebel.

Do danes je opravljenih izredno malo znanstvenih raziskav o vplivih, ki naj bi jih imeli koristni mikroorganizmi na čebelji organizem. Večji del opravljenih raziskav je omejen na stimulacijo imunskega sistema s probiotiki v stadiju ličinke in podobno. Dejansko pa ni mogoče najti ene same objavljene raziskave, ki bi opisovala vplive preparatov, ki so komercialno dostopni na trgu, na čebelje družine. **Čebelarjem zato svetujemo previdnost pri morebitni uporabi tovrstnih pripravkov, predvsem naj najprej preparat preizkusijo na manjšem številu čebeljih družin v daljšem obdobju.** Obenem velja opozoriti, naj pri tem čebelarji nikakor ne zanemarijo potencialnih znakov okužb s povzročitelji noseboze, hude gnilobe in drugih bolezni čebelje zalege in naj se vedno posvetujejo s pristojnim veterinarjem.

Morda še beseda zakonski podlagi: Evropska uredba EC No 1831/2003 določa, da probiotiki v živalski prehrani sodijo v skupino 4 – zootehniški dodatki – in da **morajo** biti registrirani. Registrirane probiotike najdete, če v spletni iskalnik vtipkate »feed additive register«. Vsak registrirani živalski probiotik ima svojo odločbo, katere številka je navedena na etiketi proizvoda, v registru pa najdete tudi sestavo. Če odločba ni navedena oz. če je navedeno, da je pripravek registriran v kakšni drugi kategoriji, potem imenu navkljub to ni probiotik za živalsko uporabo. Testirani preparat je na etiketi navajal skupino 1 (tehnološki dodatki).

In čisto nazadnje: dvomi o splošni koristnosti probiotikov se porajajo tudi pri ljudeh. Letos sta bila na to temo v ugledni znanstveni reviji *Cell* objavljena dva članka, ki problematizirata koncept univerzalne sestave probiotikov. Sestava črevesne flore je namreč individualna lastnost in je ni mogoče »povprečiti«, zato naj bi bila tudi sestava probiotikov prilagojena vsakemu osebk posebej. To pa pri čebelah ne gre.

Vir:

Uredba Evropskega parlamenta in sveta (ES) št. 1831/2003 z 22. septembra 2003 o dodatkih za uporabo v prehrani živali.

Pravilna raba FFS in ukrepi ob zastrupitvi čebel

Vlado Auguštin

svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja
vlado.augustin@czs.si

Čebele spremljajo človeka na njegovi življenjski poti že od pradavnine. Z njihovim pridelkom medom si je že v prazgodovini tešil lakoto in celo reševal življenje. Med svojim razvojem je človek spoznal še druge številne koristi čebel: od njihovih pridelkov pa do oprave sadnega drevja in kulturnih rastlin. Čebele in njihovi proizvodi igrajo tako že tisočletja pomembno vlogo v prehrani, medicini, še posebej pa v ekologiji. Le vlogi čebel kot opraševalk se lahko zahvalimo za bogat izbor sadja in zelenjave v svoji prehrani kakor tudi za rastlinsko raznovrstnost v naravi.

Ko čebele obiskujejo cvetove, na katerih nabirajo medicino in cvetni prah, pogosto pridejo v stik s strupenimi sredstvi, ki se v kmetijstvu uporabljajo za zaščito rastlin. Čeprav so pravilna raba, promet in kazni v primeru nepravilne uporabe FFS predpisani v *Zakonu o fitofarmacevtskih sredstvih (ZFfS-1)* (Uradni list RS, št. 83/12), še vedno prihaja do pomorov čebel. Da ne bi bili več priča zastrupitvam čebel, čebelarji vse uporabnike FFS prosimo, da te uporabljajo v skladu z načeli dobre kmetijske prakse in varstva okolja. Posebno pozornost naj posvetijo čebelam z naslednjimi ukrepi:

- **Pred načrtovano uporabo FFS natančno preberite priložena navodila, saj je v njih in tudi na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele. V glavnem so za čebele škodljivi vsi insekticidi in imajo to tudi napisano na etiketi. Posebno bodite pozorni na znak čebele v rdečem okvirju.**
- **Priporočena sredstva uporabljajte v najnižjih priporočenih odmerkih.**
- **Uporabljajte za čebele manj nevarne pripravke.**
- **Pred škropljenjem pokosite podrast v sadovnjaku ali vinogradu.**
- **Škropite v večernih urah ali ponoči, ko so čebele že v panjih.**

Če pride do zastrupitve čebel, MKGP določa postopek v primeru pomora čebel zaradi suma zastrupitve čebel ali drugih vzrokov pomora čebel. V primeru pomora čebel postopek prijave in ugotavljanja vzrokov pomora poteka po naslednjem vrstnem redu:

1. Čebelar o pomoru obvesti regionalni Center za obveščanje v Republiki Sloveniji na tel. št. 112 ne glede na uro in dan v tednu.
2. Pristojni center za obveščanje v Republiki Sloveniji obvesti pristojno enoto Nacionalnega veterinarskega inštituta Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani (NVI).
3. Veterinar NVI-ja vedno prvi pregleda čebele in izda izvid o pregledu čebel. Če postavi sum na zastrupitev čebel, o sumu obvesti kmetijskega inšpektorja in uradnega veterinarja.

Veterinar NVI-ja v primeru pomora čebel zaradi suma na zastrupitev ali drugih vzrokov pomora čebel svetuje čebelarju, da prijavi policiji sum kaznivega dejanja povzročitve škode. Obveščeni kmetijski inšpektor ob sumu zastrupitve s fitofarmacevtskimi sredstvi sproži postopek ugotavljanja nepravilne rabe fitofarmacevtskih sredstev na območju doleta čebel. Obveščeni uradni veterinar izvede postopek glede spoštovanja zahtev varnega dajanja živil na trg. Policija vodi postopek v skladu s svojimi pooblastili.

Pomoč čebelam pri zastrupitvah

Pravočasno odkrivanje zastrupitev s FFS je v čebelarstvu odločilnega pomena za preprečevanje nadaljnjega zastrupljanja. Le s hitrimi in pravočasnimi posegi lahko pomagamo prizadetim čebeljim družinam, pa tudi krivca za pomor čebel je lažje odkriti ob pravočasnem ukrepanju. Pri čebeljih družinah, ki so bile žrtev zastrupitev s FFS, je treba s ciljem zmanjšanja vpliva strupenih snovi napraviti naslednje ukrepe:

1. Odstraniti sate z zastrupljenim cvetnim prahom in svežo medicino.
2. Zožiti gnezdo na toliko satov, kolikor jih čebele na gosto posedajo.
3. Dodati pašne čebele iz rezervnih družin, če tudi te niso zastrupljene.
4. Več dni dodajati hrano v obliki redke mlačne sladkorne raztopine (na en del sladkorja damo tri dele vode).

Zastrupljenim čebeljim družinam je treba posvetiti veliko pozornosti in časa, ker dolgo časa zaostajajo v razvoju. Redno jih je treba dohranjevati ali pa jim oskrbeti dobro pašo, bogato s cvetnim prahom. Z njimi ravnamo, kakor bi z zdravimi čebelami zgodaj spomladi. Čebelarjem svetujemo, da če imajo pomisleke oziroma primere, da jim nepojasnjeno izginjajo čebele, naj pokličejo veterinarja NVI-ja.

Moje izkušnje s pridobivanjem cvetnega prahu

Marjan Dolinšek

dolinsek.marjan@gmail.com

Prvi začetki pridobivanja cvetnega prahu pri meni so bili pred dvanajstimi leti. Najprej sem si nabavil 10 kosov rabljenih zunanjih osmukalnikov različnih tipov. Ker takrat še nisem imel nobenih izkušenj s pridobivanjem cvetnega prahu, sem se kar namučil, da sem pridobil prvi pridelek.

Prve težave so bile že s samo namestitvijo osmukalnikov na panje, uhajanjem čebel mimo osmukalne mrežice, tako da pridelek ni bil ravno dober. Ampak če čebelar ne ve, koliko cvetnega prahu lahko prinese ena čebelja družina, se preprosto kar hitro zadovolji s pridelkom. S temi osmukalniki sem vztrajal kakšna tri leta. Po pogovorih s čebelarji sem kaj hitro doumel, da nimam ravno dobrih osmukalnikov. Zato sem si nabavil pet kosov novih. S težavo sem jih namestil na panje in začel osmukanje cvetnega prahu. Osmukalniki so bili dobri. Nasmukal sem ogromno in povrh vsega je bil cvetni prah skoraj brez nečistoč. Sprva sem bil zelo zadovoljen, saj je bil pridelek res lep. Bilo pa je kar nekaj težav. Prva je bila težavna namestitev na panj, druga pobiranje cvetnega prahu, predvsem odstranjevanje in nameščanje predalčkov na osmukalnik, kjer so me čebele skoraj vedno napadale. Najhujše pa je bilo, da je zadeva v celoti splesnela. Predalčkov za cvetni prah sploh ni bilo več mogoče očistiti. Z njimi sem delal samo eno leto.

Že naslednje leto sem se priključil k projektni skupini, katere naloga je bila izboljšati osmukalnik cvetnega prahu. To nam je tudi uspelo in izdelal sem si prve prototipe. Namestitev na panj je preprosta, pritrdi se z eno polzapornico, ki je že na samem panju za zapiranje naletne deske. Cvetni prah iz tega osmukalnika je čist in ga skoraj ni treba dodatno čistiti. Najboljša pridobitev pa je košarica za cvetni

Osmukan cvetni prah

Foto: Marjan Dolinšek

prah, ki je izdelana v celoti iz nerjavne pločevine, je zračna in brez oglišč, kjer bi se nabirala nesnaga. Na sprednji strani je podaljšana pločevina, ki ščiti cvetni prah pred neposredno izpostavljenostjo soncu in dežju. Zadeva ne plesni in, kar je zelo pomembno, preprosto se očisti pod tekočo vodo ali pa v pomivalnem stroju.

Potek osmukanja

Osmukanje začnem na začetku meseca maja. Lahko se začne tudi že sredi aprila, vendar jaz rajši prvi cvetni prah pustim čebelam, da imajo boljši in hitrejši razvoj. Priporočljivo je namestiti osmukalnike na celoten čebelnjak. To pa zato, ker če nimamo nameščenih osmukalnikov na vseh panjih, se lahko zgodi, da se panji, ki nimajo osmukalnikov, začnejo hitro polniti s čebelami iz panjev, kjer jih imamo nameščene. To se pojavi le na začetku osmukanja, nadaljnje pa ni več razlik. Pri meni sta nameščeni dve vrsti, tretja jih nima.

Osmukalnike namestim na panje zvečer, ko so čebele že v panjih. Iz njih odstranim osmukalne mrežice, zato da se lažje premikajo skozi panje. Po navadi se čebele naslednji dan, v popoldanskem času, že nemoteno gibljejo skozi osmukalnik, zato jim zvečer vstavim osmukalno mrežo. Naslednji dan so v košaricah za cvetni prah že prvi manjši donosi cvetnega prahu. Če se čebele na osmukalniku kopičijo in ne prehajajo normalno skozi osmukalnik, jim za krajši čas odstranim osmukalno mrežico, tako da se lahko vrnejo v panj.

Osmukan cvetni prah redno pobiram vsak večer, ga po potrebi očistim, zapakiram z varjenjem v vrečke za shranjevanje živil in shranim v zamrzovalno skrinjo. Takšnega svežega največ prodam. Nekaj cvetnega prahu pa tudi posušim v sušilnici. Košarice za cvetni prah je treba redno čistiti. Jaz jih čistim dvakrat tedensko, in sicer kar pod tekočo vodo ali

Izboljšani osmukalnik projektne skupine

Foto: Marjan Dolinšek

Shranjen cvetni prah v zamrzovalniku

pa jih vstavim v pomivalni stroj. Seveda morajo biti izdelane iz materiala, ki se da čistiti.

Osmukam le na družinah, ki so zdrave in nimajo poapnele zalege. Družine morajo biti dovolj močne. Do lanskega leta sem smukal le na gospodarnih družinah. Lani pa sem

Priporočila za osmukanje:

- Osmukajte le na zdravih čebeljih družinah, kjer ni poapnele zalege.
- Cvetni prah pobirajte redno vsaj enkrat dnevno.
- Redno čistite košarice za cvetni prah, če je mogoče, s tekočo vodo.
- Očiščenega in zapakiranega, svežega, takoj shranite v zamrzovalno skrinjo, suhega pa zaprite v primerno zaprto embalažo.
- Za osmukanje imejte močne družine.

testno preizkušal osmukanje doma na rezervnih družinah v 9-satnih panjih. Pridelek ni bil tolikšen kot prejšnja leta, vendar pa sta delo pobiranja cvetnega prahu in čiščenje košaric potekali veliko lažje, predvsem zato, ker imam družine doma za hišo in mi ni treba nikamor drugam hoditi. To prakso bom nadaljeval tudi letos.

Ključne točke pri osmukanju cvetnega prahu

Nataša Lilek

svetovalka JSSČ za varno hrano
natasa.lilek@czs.si

Z osmukanjem cvetnega prahu začnite v času, ko je v naravi obilna pelodna paša, največkrat je to v času cvetenja sadnega drevja. Začetek prilagodite zunanjim vremenskim razmeram in upoštevajte geografsko lego (npr. razlika med Primorsko in Gorenjsko).

Ključno pri osmukanju je, da dovolj zgodaj namestite zunanji osmukalnik z odprto osmukalno ploščico (čim bolj zgodaj spomladi), da se čebele nanj navadijo, in da ga namestite tako, da bodo čebele v času osmukanja lahko v notranjost panja prehajale le skozi osmukalno ploščico. V nasprotnem primeru bo pridelka veliko manj ali pa ga sploh ne bo.

Priporočljivo je, da je osmukalnik čim bolj zračen, saj na takšen način prihaja do manjše kondenzacije in plesnenja. Glede osmukalnikov na našem tržišču, njihove učinkovitosti in ustreznosti smo v preteklosti že pisali, zato se na podlagi znanih informacij lahko odločate med različnimi izvedbami, v osnovi pa med zunanjimi in notranjimi.

Večjo motivacijo za nabiranje peloda imajo čebele družine, ko imajo v panjih veliko nepokrite zalege, zato se včasih priporoča odzemanje satov s pokrito zalego. Osmukalno ploščico odprite, ko je v naravi suša in ob nenadnem

zmanjšanem donosu cvetnega prahu, kar je lahko znak, da se čebelja družina pripravlja na rojenje ali celo prelega. V takšnih primerih odprite osmukalno ploščico, da se lahko mlada oprasena matica vrne nazaj v panj. Če je v vašem čebelarstvu najpomembnejši pridelek med, priporočamo, da v obdobju medenja odprete osmukalne ploščice, da čebele niso obremenjene še z osmukanjem cvetnega prahu.

Ker je svež cvetni prah mikrobiološko zelo občutljivo živilo, priporočamo, da ga pobirate večkrat dnevno, najmanj pa enkrat dnevno. Cvetni prah očistite mehanskih nečistoč in ga ustrezno shranite (hladilnik, zamrzovalnik) ali obdelajte (kontrolirano sušenje do 35 °C, mešanje z drugimi čebeljimi pridelki). Za zagotavljanje higienskih postopkov pridelave in predelave vam svetujemo, da upoštevate Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu na načelih sistema HACCP.

Čebelji vosek in njegovo ponarejanje

Vlado Augustin

svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja

vlado.augustin@czs.si

Človek pozna čebelji vosek že od pradavnih časov. Stari Grki in Rimljani so tako z voskom premazovali tablice, na katere so pisali s posebej za ta namen priostrenim pisalom. Z voskom so razsvetljevali domove, balzamirali trupla in ga uporabljali v medicini – na tem področju ga uporabljajo še dandanes. Čebelji vosek je v novem veku poseben pomen dobil v cerkvah, saj so bile voščene sveče simbol božje navzočnosti pri bogoslužnih obredih. Dandanes velja čebelji vosek za odlično mazilo za pekače pri peki peciva, nepogrešljiv je v kozmetični in farmacevtski industriji, petroletrni izvleček iz voska pa je v novjšem času postal celo dragocena snov v industriji parfumov. Največ čebeljega voska seveda uporabimo čebelarji za izdelovanje satnic.

Grški filozof Aristotel je bil prepričan, da vosek čebele nabirajo na cvetju, ta teorija pa je prevladovala vse do renesanse. Leta 1744 je nemški znanstvenik Hornbostel ugotovil, da čebele same proizvajajo vosek. To dejstvo je bilo prezrto, vse dokler John Hunter (1792) in Francois Huber (1814) nista objavila svojih znanstvenih del, kjer sta potrdila to ugotovitev. Natančen proces nastajanja voska pri čebelah pa je podrobno opisal šele leta 1906 nemški raziskovalec Dreyling.

Vosek ima v življenju čebel pomembno vlogo, saj ga uporabljajo za gradbeni material, s katerim gradijo satje, tega pa z voščeni prizidki pritrjujejo na strop in stene panja; z voščeni pokrovi pokrivajo med v satju ter v satih zabubljeno čebeljo zalego. Vosek nastaja v voskovnih žlezah, ki so na trebušni strani čebel delavk. Skozi te odprtine se izloča poseben izloček, ki se na zraku strdi v drobne voščene ploščice, ki tehtajo do 0,25 mg. Z njim čebele gradijo satje. Za en gram voska je potrebnih približno 5000 takšnih ploščic, za sat pa je potrebnega 140 g voska. Navadno je vosek rumene do rumenorjave barve, to pa je delno odvisno tudi od količine barvnih snovi, ki prihajajo vanj iz pelodnih zrn. Pri temperaturah 25 do 30 °C je tako trden, da poln sat lahko zdrži maso več kilogramov medu. Le tako lahko čebele shranjujejo dovolj hrane za brezpašno obdobje.

Izdelava voska in gradnja satja sta v čebelji družini odvisni od več dejavnikov, in sicer od:

- navzočnosti matice: satje gradijo samo družine z matico;
- navzočnosti cvetnega prahu kot vira beljakovin;
- količine medicne: kolikor izdatnejše je medenje, toliko več satja je potrebnega za shranjevanje medenih zalog;
- količine zalege: kolikor več je zalege, toliko več satja je potrebnega;
- prostora: možnost gradnje;
- temperature: temperature, višje od 15 °C, spodbujajo gradnjo satja.

Vosek ima prijeten vonj po medu rastlin, na katerih so čebele nabirale medicino. Pri gnetenju postane prožen, vendar se pod prsti ne razmaže. V vodi ni topen, raztaplja pa se v organskih maščobnih topilih, kot npr. toluen. Sestava čebeljega voska še ni povsem raziskana, doslej pa so v njem določili več kot 300 različnih sestavin. Vosek vsebuje nasičene maščobne kisline, estre maščobnih kislin z alkoholi, barvne in aromatične snovi ter vitamine. Specifična teža voska pri temperaturi +15 °C je 0,964–0,970. Tali pa se pri temperaturi 61–65 °C.

Ker so čebele socialne žuželke, je med njimi razvita tako imenovana socialna komunikacija. Obnašanje čebel in harmonično funkcioniranje čebelje družine kot super organizma sta regulirani s kemičnimi snovmi (feromoni), ki delujejo kot kemični signali med osebki čebelje družine. Na podoben način delujejo tudi kemične komponente čebeljega voska. Še posebno so tu pomembne maščobne kisline, ki imajo nalogo dajanja kemičnih signalov za prepoznavanje čebel iste družine.

Za čim večjo pridelavo voska mora čebelar shranjevati in zbirati vse, kar čebele zgradijo v panju. Vso surovino, ki jo uporabljamo za taljenje in pridobivanje voska, imenujemo voščine. Odvisno od kakovosti te vsebujejo 20–97 % čistega voska. Kakovost čistega voska je v veliki meri odvisna

Drobne voščene ploščice tehtajo do 0,25 mg.

Foto: I'šat Rišatovič Asmandijarov

Pristen deviški čebelji vosek

od uporabljene metode pridelave. Obstajata dva načina za pridobivanje voska: s taljenjem – ki je najpogostejše uporabljena metoda – in s kemičnimi sredstvi. Čebelarji pridobivamo vosek s taljenjem v vreli vodi, s paro in električno ali sončno energijo. Po končanem taljenju in čiščenju ima vosek običajno lepo rumeno barvo. Pretopljeni vosek se suši in hrani v temnih in hladnih prostorih. Da bi najbolj ohranil barvo in aromo, ga zavijemo v papir in skladiščimo na policah ali v posodah iz nerjavečega jekla ali plastike.

Čebelarji vosek po večini uporabljamo za izdelavo satnic. Ker je za izdelavo satnic poleg posebne opreme potrebnih tudi veliko izkušenj, jih po večini kupujemo pri različnih trgovcih in izdelovalcih satnic. Zaradi razmeroma visokih cen, nezadostnih količin na trgu in posledično vedno večjega povpraševanja je čebelji vosek pogosto predmet ponarejevanja. Kljub temu da je problem ponarejevanja voska že dolgo naraščajoč problem v svetu, še vedno ne obstajajo mednarodno prepisane in standardizirane analitične metode za rutinsko kontrolo njegove pristnosti. Zaradi tega je na svetovnem trgu že več kot 15 snovi različnega izvora, s katerimi se ponareja čebelji vosek. Te lahko po poreklu razvrstimo na:

- rastlinski vosek – karnauba vosek, vosek sladkorne trske itd.;
- živalski vosek – šelak vosek, goveji in ovčji loj;
- mineralni vosek – montana vosek, cerezin;
- derivati petroleja – parafin, mikrokristalni vosek;
- sintetični voski – stearin, PE-voski itd.

Rezultati nedavnih raziskav kažejo na posebej skrb vzbujajočo situacijo na trgu voska oziroma satnic. Pri problemu s ponarejenim voskom odstopajo države nekdanje Jugoslavije, kjer imajo probleme z voskom s prevladujočim parafinom, in v za-

dnjem času države zahodne Evrope, kjer so v vosku ugotovili prisotnost stearina.

Parafin je, kot zmes nasičenih ogljikovodikov (alkanov) z več kot 18 ogljikovimi atomi, eden od najpogostejših ksenobiotikov v sodobnem čebelarstvu. Njegova prisotnost v čebeljem vosku ima negativen učinek, tako na kemično komunikacijo v čebelji družini kot na normalen fiziološki razvoj zalege. Pri sobni temperaturi je parafin trdna voskasta snov, ki se začne taliti pri temperaturi nad 37 °C. Satnica, ki vsebuje dodatke parafina, ima zato nižjo točko taljenja in slabšo vzdržljivost, elastičnost in trdnost ter ni sposobna prenesti bremena medu in čebel. Takšna satnica pogosto zdrsne v kritičnem obdobju iz satnika, npr. ob akacijevi paši, in tako naredi nenadomestljivo škodo in druge preglavice čebelam in čebelarju. Satnica z dodatkom parafina ima deformirane

šesterokotne oblike celic, kar povzroči, da matica v takšne celice ne polaga jajčec oziroma jih polaga nepravilno ali manj intenzivno. Če je delež parafina v čebeljem vosku zelo visok, čebele takšnega satja ne gradijo. Rezultat vsega skupaj lahko privede do propada zalege in čebelje družine.

Stearin je sestavljen iz palmitinske in stearinske kisline iz živalskih in rastlinskih maščob in pridobljen s saponifikacijo. V primerjavi s parafinom ima višje tališče, in sicer 69 °C. V glavnem se uporablja za izdelavo sveč in mil, parafinskemu vosku dodajajo stearin za utrjevanje in belo obarvanje. Dodajanje stearina v čebelji vosek lahko napravi tega tako trdnega, da onemogoči normalen razvoj zalege v satnicah. Na belgijskem kmetijskem inštitutu (ILVO) so raziskali čebelji vosek z dodatki 15-%, 25-% in 35-% stearina. Rezultati so pokazali, da že dodatki 15-% stearina povzročijo smrtnost čebelje zalege, ki se zvišuje z večjim deležem stearina v čebeljem vosku. Najnižja povprečna smrtnost je tako znašala 49 %, pri 35 % stearina pa je bila smrtnost čebelje zalege celo 71 %.

Natančno določanje sestavin voska in ponarejanja se lahko izvede samo v laboratoriju. V seriji sodobnih analitskih metod, ki se v zadnjih 15 letih testirajo za analizo čebeljega voska s ciljem odkrivanja ponaredkov, se je za posebno zanesljivo, natančno in hitro izkazala metoda infrardeče spektroskopije.

K splošnemu zmanjšanju deleža ponaredkov v čebeljem vosku pa lahko največ prispevajo proizvajalci in predelovalci satnic z nabavo surovin, katerih izvor in kakovost nista vprašljiva. Na koncu je treba poudariti, da so cene satnic tudi kazalec prisotnosti tujih snovi v čebeljem vosku, zlasti parafina.

Viri:

Bogdanov, S. (2016): *Beeswax (Beeswax Book, Chapter 1)*. Muehlethurnen: Bee Product Science, www.bee-hexagon.net.

Priprava čebeljih družin za prodajo

Marija Sivec

čebelarška mojstrica

cebelarstvo.lucka@gmail.com

Čeprav se Slovenci radi pohvalimo, da smo čebelarški narod, imamo v resnici zelo malo velikih, sposobnih čebelarjev, ki bi lahko naredili družine za prodajo in jih tržili, na primer v tujino. Zlata doba izvoza čebel iz Slovenije je mimo. Le redki vedo, da so naši predniki od sredine 19. stoletja do začetka prve svetovne vojne v tujino, po nekih ocenah, izvozili okrog 150.000 čebeljih družin ali drugače: več kot 2000 na leto. Zamislimo si tedanje pogoje, razmere in možnosti za delo in transport, primerjajmo jih s sedanjimi razmerami in možnostmi in – kapo dol, prijatelji!

Danes je, v primerjavi s tistimi časi, vse drugače, transport je hitrejši, embalaža lažja, le čebelja družina je ostala enaka.

Čebelja družina se v tujini je in se še vedno prodaja **na petih satih**, ne glede na velikost satnika. Pravilo je, da so na tem satu **matica, zalege v velikosti treh satov, za en sat mora biti medu in cvetnega prahu, za velikost enega sata pa mora biti praznega prostora**. Kako bodo zalega, med in praznine razporejene, ni pomembno, pomembno je, da je vsega dovolj in ničesar preveč.

Stojišče za prodajo družin

Če za osnovo vzamemo, da nekdo želi naslednje leto prodati 50 družin, mora letos narediti 100 narejencev. Nekaj jih bodo morda čebele izropale, nekaj jih bo imelo poapnelo zalego ali pa bodo čez zimo prišle kot slabiči. Če pa bodo vse optimalno preživele, toliko bolje. Trgovca s čebelami čebelar z manj kot 50 družin za prodajo ne zanima. Ima ga za neresnega in hitro podvomi o njegovem znanju in sposobnostih.

V Sloveniji imamo zelo malo čebelarjev, ki bi lahko čebelarili »na meso«. V tujini imajo veliki čebelarji od 800 do 2500 čebeljih družin, povprečje malih čebelarjev v okoliških državah pa se giblje okoli 30 družin. To pomeni, da je v tujini čebelarjev s samo nekaj panjev malo, za razliko od nas, kjer ima samo približno 10 % čebelarjev več kot 20 panjev.

Novo stojišče Zandrovih panjev

Foto: Marija Sivec

Pred 15 leti

Foto: Marija Sivec

Transportni panji, pripravljeni za prodajo

milimetrov krajša od LR-ja, ker pa je sat višji, mu spodaj dodamo 7 cm visok okvir. Tako lahko v enem tipu naklade, z rahlimi popravki, čebelarimo s tremi vrstami satja. V Evropi se čebelarji z okoli 150 različnimi panjskimi sistemi, ki pa niso tako razširjeni kot omenjeni. Za napolnitev drugih tipov se uporabljajo umetni roji.

Večina čebelarjev, ki so jim čez zimo propadle čebele, hoče izgubo nadomestiti čim prej, zato je v spomladanskih mesecih veliko povpraševanje po čebeljih družinah na satju. Običajno se družine prodajajo od 15. aprila dalje, glavnina se proda do 1. maja. Seveda je možno prodati tudi prej, se je pa treba vprašati, kaj prodajaš in po kakšni ceni.

Večina družin je ob izzimitvi srednje močnih. To pomeni, da imajo okrog 1. aprila pet satov zalege. Če takrat pro-

V tujini sati AŽ-mere ne pridejo v poštev, ker je AŽ-panj tipičen slovenski panj, ki ga v Evropi ni. Tujci v glavnem čebelarijo z nakladnimi panji, ki imajo več ali manj enake mere (nekaj centimetrov ali celo samo milimetrov razlike). Tako lahko v naklado LR-mere brez problema vstavimo Zandrov satnik, ob straneh in spodaj mu malo ostaja, pa nič za to. Enako si lahko pomagamo tudi, če hočemo imeti sate DB-mere. Zgornja letvica je samo nekaj

Transportni panj

Foto: Marija Sivec

daš, je to cela družina, zato bi morala biti tudi cena primer- no višja. Pa ni. Ista družina bo ob ugodnem vremenu imela 14 dni kasneje zalego že na šestih ali celo sedmih satih. V panju je večja izbira, odzameš najlepših pet satov, ostane ti nekaj zalege, malo medu in pest čebel. Če temu ostanku dodaš zrel matičnik in se matica oprashi, si že ustvaril novo družino za naprej.

Čebelarji trgovci za čebele, ki jih kupujejo, zahtevajo **račun in veterinarsko potrdilo**. Čebele se transportirajo na dolge razdalje, kontrola je lahko kjer koli. V kolikor bi se izkazalo, da so čebele okužene s hudo gnilobo, tožba ne uide. Zelo malo čebelarjev odda med na analizo na **spore hude gnilobe**, čeprav vemo, da **analiza medu** pokaže prisotnost bolezni že dolgo pred izbruhom, pa bi se bolezni lahko izognili (vsi čebelarji, ne samo prodajalci in prevozniki). Možna prisotnost bolezni je tudi eden glavnih razlogov, zakaj čebelarji prodajalci nočemo kupovati čebel od kolegov, čeprav nam jih morda primanjkuje. Bolezni, grdo, staro satje, slaba embalaža, ki med transportom lahko razpade, slabotna družina, ki ne ustreza standardu, ali tudi pretežka družina s preveč medu so problemi, ki trgovca odvrnejo. Lahko čebele med transportom uidejo iz panjev, se zadušijo ali končni kupci ugotovijo, da so kupili bolne čebele. Prijateljska usluga kolegu čebelarju brez računa in veterinarskega potrdila pomeni, da prevzamem popolno odgovornost, in če se tako konča ... zame konec posla.

Prodaja čebeljih družin je ena najmanj donosnih dejavnosti v čebelarstvu, obenem pa najvarnejša. Treba je upoštevati, da se družina proda skupaj s **satniki**. Tisti, ki jih ne zna sam narediti ali nima možnosti jih poceni kupiti, mu satniki predstavljajo precejšen strošek. Sčasoma nastane tudi **problem z voskom**, ki ga začne primanjkovati, zato moramo tiste družine, ki niso za prodajo, izdatno zalagati s satnicami. Naše družine izdelajo od sedem do deset satov na leto.

Priprava čebel za prodajo je resno delo, ki zahteva **čas in znanje**. Vsako delo je treba nekje začeti in začetek je lahko zelo težak.

Problematika prevozov na pašo na obalnem območju in pravilnik o pašnem redu

Kristjan Kavčič, poverjenik za pasišča

Obalno čebelarско društvo Koper

kristjankavcic1@gmail.com

V Obalnem čebelarškim društvu Koper (v nadaljevanju OČD Koper) se že vrsto let spopadamo s problematiko nelegalnega dovoza čebel na območje, za katero nam je s strani MKGP-ja dodeljeno upravljanje s čebelarškim pašnim redom. Po izbruhu bolezni hude gnilobe čebelje zalege v letu 2017 in dveh primerih v letu 2018, kjer zadeva še ni dokončno sanirana, bi radi brezvladje na tem področju spravili v razumne okvirje. Če ne bomo pravočasno ukrepali, na Obali ne bo več pogojev za čebelarjenje.

Težave se pojavljajo že pri registraciji t. i. fiktivnih čebelnjakov, ki so večji del leta nenaseljeni. Čebele se v njih pojavijo zgolj spomladi, po končani akacijevi paši pa so spet nenaseljeni. To velja za območja, ki so bogatejša s pašnimi viri, predvsem akacijo. Na takšnih območjih ni neobičajno, da je v krogu 3 km prijavljenih več kot 50 čebelnjakov, med akacijevu pašo pa se njihovo število poveča tudi na 100. V takih primerih je OČD Koper praktično onemogočeno izvajanje pašnega reda, lokalnim čebelarjem s stacionarnimi čebelnjaki pa storjena velika gospodarska škoda, saj je akacijeva paša edina obilnejša na slovenski Obali.

Druga večja težava je prevoz čebel na območje izvajanja pašnega reda OČD Koper brez soglasja upravljavca, misleč, da če obstaja dogovor z lastnikom zemljišča, nima pri tem upravljavec pašnega reda nič. Pravilnik o katastru čebelje paše, čebelarškim pašnem redu in programu napovedi medenja (Ur. l. RS, št. 60/2013, z dne 19. 7. 2013) predvideva zgolj enega in edinega izvajalca pašnega reda (v našem primeru OČD Koper), ki mora voditi vse evidence prevozov na območje, razporejati, odobriti ali zavrniti dovoze ter oddati poročilo priznani rejski organizaciji z vsemi odobrenimi in zavrnjenimi dovozi z obrazložitvami.

V pravilniku so jasno zapisani pogoji, ki jih mora izpolniti čebelar, če želi pripeljati čebele na pašo. Četudi je dogovorjen z lastnikom zemljišča, mora upravljavec pašnega reda preveriti, ali stojišče izpolnjuje zahtevane pogoje odmika od drugih, predvsem stacionarnih čebelnjakov.

Predvideni odmik je 200 m zračne razdalje med dvema stojiščema oziroma stacionarnim čebelnjakom z manj kot 40 panji, 500 m zračne razdalje od stacionarnega čebelnjaka z več kot 40 panji, pri prezimovanjih pa 500 m od stacionarnega čebelnjaka z manj kot 40 panji ter 1000 m od čebelnjaka s 40 ali več panji.

V pravilniku so dovoljene tudi krajše razdalje, če lastnik stacionarnega čebelnjaka s tem soglaša, mora pa biti z vsemi dogovori seznanjen tudi upravljavec pašnega reda. Če izpolnujete vse navedene pogoje, vam upravljavec pašnega reda **ne sme zavrniti** dovoza čebel na pašo. Če pogojev ne izpolnujete, pa čebel na to območje, kljub dogovoru z lastnikom zemljišča, **ne smete pripeljati**.

Zelo pomembno je, da takoj po dovozu čebel čebelar na stojišču namesti na vidno mesto kopijo s strani Nacionalnega veterinarskega inštituta potrjene izjave čebelarja, izdane na podlagi pravilnika, ki ureja ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege **in naziv izvajalca pašnega reda** (11. člen pravilnika).

Tako kot pri soglasjih za prevoz čebel tudi pri povračilu stroškov (t. i. pašnini) pravilnik ne pozna izjem. 13. člen Pravilnika o katastru čebelje paše, čebelarškim pašnem redu in programu napovedi medenja predvideva povračilo stroškov, ki nastajajo pri razporejanju čebel na stojišče in se obračuna na posamezni panj v protivrednosti deset odstotkov priporočene maloprodajne cene enega kilograma medu v preteklem letu. Pašnino so izvajalci pašnega reda dolžni poravnati vsi, ki pripeljejo čebele na območje izvajalca pašnega reda. Kljub temu da imate dogovor z lastnikom zemljišča, ste dolžni stroške poravnati, saj ima v vsakem primeru upravljavec pašnega reda stroške z upravljanjem, nadzorom stanja na terenu, izdajanjem soglasij, urejanjem in iskanjem stojišč, oddajanjem poročil ipd.

Kljub jasnim pravilom pri prevozu čebel na pašo mnogi čebelarji izkoriščajo anomalijo v zakonodaji, ki je v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o označevanju čebelnjakov in stojišč (Ur. l. RS, št. 55/2013, z dne 28. 6. 2013). Ta v 4. in 8. členu omogoča registracijo začasnega čebelnjaka za obdobje do šest mesecev zgolj z vlogo veterinarja, ki potrjuje izjavo za promet s čebelami, čebelnjak pa označi s kopijo veterinarskega potrdila za promet s čebelami, izdanega na podlagi predpisov, ki določajo ukrepe za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje bolezni čebel. Omenjeni pravilnik ni predviden za sezonski premik za izkoriščanje paše in pri taki zlorabi je ogroženo

Foto: Coran Jurjevič

zdravstveno varstvo čebel. Izkoriščanje te luknje v zakonu v domovini ogrožene kranjske čebele in deželi borki za zaščito čebel je sporno in neetično.

Tretja težava, ki pa jo nameravamo še posebej hitro rešiti, so neprijavljeni čebelnjaki in dovozi čebel brez zdravniškega spričevala. Ti so, vsaj na našem območju, kar pogosta praksa. Taki čebelnjaki so že sedaj deležni naše večje pozornosti in trenutno smo v fazi popisovanja stanja na terenu. V prihodnje jih bomo poskušali čim prej odstraniti z našega območja, seveda če lastniki ne bodo uredili njihovega statusa po veljavnih predpisih.

V OČD Koper menimo, da je čebelja paša skupno dobro. Prav je, da je čim bolj izkoriščena, vsem čebelarjem v

prid. Težavo vidimo v tem, da mnogi čebelarji ne spoštujejo predpisov, zato ker se do sedaj to ni sankcioniralo v zadostni meri. Trenutna situacija omejuje OČD Koper kot edinega upravljavca pašnega reda na slovenski Obali, upravljanje s pašnim območjem, hkrati pa povzroča gospodarsko škodo in zdravstvene težave našim čebelam in čebelarjem.

V društvu smo preučili možnosti ukrepanja, za katere imamo podlago v veljavnem Zakonu o živinoreji in Pravilniku o katastru čebelje paše, čebelarskem pašnem redu in programu napovedi medenja in bomo v prihodnjem obdobju, po preučitvi in popisu stanja na terenu, tudi sprožili ustrezne inšpekcijske in pravne postopke.

Za zaključek prosimo vse, ki želite pripeljati čebele na pasišča, da upoštevate veljavne predpise in zakone, kajti le v tem primeru vam dovoza čebel upravljalet pašnega reda ne more zavriniti. Naj med!

Viri:

Pravilnik o katastru čebelje paše, čebelarskem pašnem redu in programu napovedi medenja (Ur. l. RS, št. 60/2013, z dne 19. 7. 2013).

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o označevanju čebelnjakov in stojišč (Ur. l. RS, št. 55/2013, z dne 28. 6. 2013).

Register čebelnjakov.

Zakon o živinoreji (ZŽiv-A).

Spoštovanje in izvajanje pravil je obveznost nas vseh, ki čebelarimo in smo lastniki čebel. Še bolj se moramo tega zavedati vsi tisti, ki premikamo čebele na območja intenzivnih čebeljih paš in tudi tisti, ki v njihovi neposredni bližini živijo in stacionarno čebelarijo. Le z dobrim sodelovanjem vseh nas bo izkoriščanje paše v zadovoljstvo vsem in predvsem v dobrobit našim čebelam.

Aleš Bozovičar, vodja ONS

Zakaj v letu 2018 smreka ni medila

Janez Bauer

janez.bauer@telemach.net

Čebelarim že 37 let, čebelnjak imam postavljen na planoti Legen nad Slovenj Gradcem v Mislinski dolini. Pašni krog v razdalji štiri kilometre obsega sestoje od nadmorske višine 400 do 1400 m. 90 % je smrekovih sestojev.

Moja čebelarska letina je odvisna izključno od medenja iglavcev, saj po travnikih cvetijo samo še bale silažne trave. V pričakovanju letošnjih paš se oziram nazaj v leto 2018, ki se je začelo zelo optimistično. Čebele so dobro preživele zimo in imeli smo čudovit pomladanski razvoj čebeljih družin. Prvi roji so se pri nas pojavili že v mesecu aprilu. To je sorazmerno hitro, saj morajo čebele v naših dolinah doseči svoj maksimum šele ob začetku cvetenja bezga. Takrat namreč zamede smreka, tako pravijo stari čebelarji. Nekje

na začetku junija je pravi čas za to. Tudi vreme v maju nam je šlo na roko, malo dežja, pa ne preveč, in tople noči. Vse je kazalo na rekordno letino smrekovega medu. Ob obisku smrekovih sestojev pa smo bili zelo razočarani. Namesto velikega kaparja so bile samo lupine, o malem kaparju in ušicah pa niti sledu. Ogledali smo si smrekove sestoje vse do gornje drevesne meje, a o kakem povzročitelju medenja ni bilo niti sledu. Ostali smo brez gozdnega medu, nekaj smo natočili na travnikih in lipi. To je bila druga najslabša letina v vsem mojem čebelarjenju. Po razgovorih s koroškimi čebelarji je bilo enako po celi Mislinjski dolini, enako ali še slabše po Mežiški dolini in malo bolje v Dravski dolini. Tam je le malo več lipe, kostanja, pa tudi akacija je nekaj prinesla.

Se je pa v aprilu in maju pojavljalo veliko drobnih temnih hroščev. Kar celi roji so letali naokrog, tudi v prvomajski golaž so nam padali. Kolega Peter Cesar, revirni gozdar v Slovenj Gradcu in tudi čebelar, je poslal nekaj teh hroščev na analizo na Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za varstvo gozdov. Dobil je zanimiv odgovor dr. Andreje Kavčič, univ. dipl. biol. Ugotovila je, da je ta hrošč glivni rilčkar (družina Antribidae, *Anthribus nebulosus* – Forster

1770) in da je za gozdove zelo koristen, saj je plenilec smrekovih kaparjev (*Physokermes piceae* – Schrank 1801) in malih smrekovih kaparjev (*Physokermes hemicyphus* – Dalman 1826) in njihov naravni sovražnik. Iz navedenega poročila in velike količine teh rilčkarjev lahko sklepamo, da so uničili legla kaparjev in da smo tako ostali brez medenja na smreki.

Zaskrbljeno gledamo naprej. Se bo ta stvar ponavljala in bomo ostali brez smrekovega medu? Ali bo ta rilčkar za več let ali za stalno izkoreninil kaparja iz naših gozdov? Na ta vprašanja bi lahko odgovorila stroka, seveda v sodelovanju z gozdarji. Brez medenja smreke bo veliko čebelarstev lahko zaprlo svoje panje. V Sloveniji smo pridelali ogromno smrekovega medu vrhunske kakovosti. Bomo ostali brez njega? Kot je dejal dr. Janez Poklukar: »Naš smrekov med je najboljši na svetu!«

Hrošč glivni rilčkar (*Anthribus nebulosus*)

Foto: internet

Novice iz sveta

Avstrija

Že vrsto let dovoljuje deželna vlada na avstrijskem Gradiščanskem sistematično izsekavanje robinijevih (akacijevih) gozdov. Ta drevesna vrsta predstavlja za tamkajšnje čebelarje glavno čebeljo pašo, ki jo izkoriščajo tudi mnogi prevaževalci iz drugih avstrijskih dežel. Vlada se pri tem sklicuje na predpis EU, po katerem je treba zaščititi avtohtone rastline pred tujerodnimi invazivnimi vrstami. Čebelarji trdijo, da se goji robinija na ozemlju Avstrije že od leta 1770 dalje, ker ima celo vrsto prednosti pred nekaterimi domačimi drevesnimi vrstami. Med drugim požene robinija svoje korenine celo več kot sedem metrov globoko, kar ščiti tla pred erozijo in prinaša koristne rudnine preko listne mase iz globlin v zgornje sloje tal ter jih tako bogati s hranili. Razen tega živijo na njenih koreninah, podobno kakor pri drugih metuljnicah, nitrifikacijske bakterije, ki so sposobne vezati iz zraka dušikov oksid in ga spremeniti v vodotopno hranilo; nekaj tega hranila porabijo zase, viške pa izkoristijo druge rastline, ki rastejo v bližini robinij. Uspeva tudi na slabših tleh in jih izboljšuje. Njen les je obstojnejši in trši kakor hrastov, zato lahko v mnogih pogledih nadomesti les eksotičnih drevesnih vrst. V svetovnem merilu je robinija na tretjem mestu glede na pogostnost gojenja na plantažah. V luči prihajajočih podnebnih sprememb bo igrala pomemb-

Foto: Silvo Božičko

no vlogo v naravi, ker za razliko od iglavcev dobro prenaša sušo in vročino. Ker deželna vlada kljub vsakoletnim opozorilom in protestom čebelarjev še naprej dovoljuje izsekavanje robinijevih sestojev na Gradiščanskem, so ti sestavili protestno noto, ki jo bodo podpisali vsi čebelarji omenjene dežele in tako od deželnih oblasti zahtevali takojšnje prenehanje uničevanja najpomembnejše paše za njihove čebele.

Prevedel in priredil Franc Šivic.

Vir:

Erhaltung der Robinie-Waldbestände und der Imkereien im Pannonischen Raum Österreichs, Bienen aktuell, št. 2, februar 2019, str. 22–23.

Kaspijska dolgoroška (*Eucera caspica*)

dr. Andrej Gogala

gogala62@gmail.com

Kaspijske dolgoroške so sredozemska vrsta dolgorogih čebel. Kot pri drugih vrstah tega rodu imajo samci značilne zelo dolge tipalke. Imajo tudi belo obrazno masko, medtem ko je glava samic črna. Razliko lepo vidimo pri paru na sliki med parjenjem. Vrsta je v Sloveniji razširjena na Krasu in v Istri, a jo v novjšem času pogrešamo na delih Krasa, kjer je bila v devetdesetih letih pogosta. Letos sem jo našel na bolj izpostavljenem območju ob meji, kjer je ohranjenih več travišč. Drugod se je Kras že preveč zarasel, da bi lahko tam preživel vrsta, ki na suhih travniških gnezdi v rovih v zemlji in zbira hrano na različnih travniških rastlinah, najpogosteje na ustnaticah in metuljnicah. Ko se proti koncu marca čebele izležejo, pa jim je dobrodošlo vsako cvetje, ki ga takrat najdejo. Dejavnost so do junija, a to velja le za samice, samci ne dočakajo niti maja.

Foto: Andrej Gogala

Čebelarjeva opravila v aprilu

dr. Peter Kozmus – Pilštanj

peter.kozmus@czs.si

April je mesec, v katerem kranjska čebela v pretežnem delu Slovenije naredi skokovit spomladanski razvoj. Razlog temu sta obilica cvetnega prahu in nektarja v naravi in sposobnost matic kranjske čebele, da v tem obdobju zaležejo veliko število jajčec. To nalogo je sposobna opraviti le mlada in zdrava matica, ob pravilni oskrbi čebelarja. Ta jim mora zagotoviti primerne pogoje v panju, če čebelarji s prevoznimi enotami, pa tudi z izbiro primerne lokacije stojišča, da je v okolici dobra paša. Seveda mora biti v panju zadostno število čebel delavk, ki lahko ličinke primerno oskrbijo. Ker se čebele v spomladanskem času razvijajo sočasno z razvojem narave, je bolje, da imajo prevaževalci svoje čebele na lokacijah, kjer se pričakuje zgodnja paša, na kateri se čebele najprej hitro razvijejo, da lahko kasnejše obilnejše paše bolje izkoristijo.

V tem obdobju čebele v veliki meri opravijo svojo najpomembnejšo nalogo v naravi – opraševanje –, saj aprila cveti oz. začneja cveteti glavna rastlina. Čebelarji si zato želimo toplega vremena, ki čebelam nudi primerno okolje za dober

spomladanski razvoj. Kljub temu smo nemalokrat priča nenadnim ohladitvam in celo snegu, ki lahko čebelam, pa tudi rastlinam povzroči veliko škodo. Upam, da bo letošnji april čebelam in naravi naklonjen, v nasprotnem primeru moramo biti pozorni na količino zalog v panju. Čebele v tem mesecu porabijo približno pet kilogramov zalog hrane. Če se pojavi daljše obdobje slabega vremena, ko čebele ne morejo na pašo, je priporočljivo, da čebelam dodamo sladkorno raztopino in jim na ta način pomagamo, da se primerno razvijajo. Ob tem moramo biti pozorni, da jim raztopine ne dodamo preveč, da se ob točenju ne pojavi v medu.

Pregled čebel

Pri čebelah v aprilu opravim dva pregleda. Prvi pregled je obširnejši in vanj združim več opravil, pri drugem pregledu pa poskušam predvsem čim bolj izenačiti družine. Prvi pregled opravim ob začetku cvetenja divje češnje, ki se pojavi na sredini aprila. To je čas, ko lahko čebele na njej in na okoliških travniških naberejo dovolj hrane za razvoj. Za pregled izberem sončen in tople dan, ko čebele pridno zbirajo nektar, cvetni prah in po potrebi še vodo.

Pregled zalege

Ob pregledu me najbolj zanimata količina zalege in njeno stanje. Pregled zmeraj začnem na tisti strani plodišča,

kjer je manj čebel, pri čemer prvi stranski sat izvlečem iz panja in ga odložim na kozico. Potem natančno pregledam vse sate in ugotavljam stanje zalege (strnjenost pri pokriti zalegi in količino hrane, ki jo imajo na voljo ličinke v odkriti zalegi) ter njeni količino. Prizadevam si, da imajo čebele v tem času najmanj pet satov zalege. Če je te manj kot štiri, poiščem matico in jo odstranim. V naslednjem dnevu v panj vstavim celotno rezervno družino, pri čemer od stare družine v panju obdržim le sate z zalego, iz drugih ometem čebele in sate shranim v skladišče oz. če so ti že starejši, jih iz nadaljnje uporabe odstranim. Gnezda ob pregledu ne preurejam, ampak ga predstavljam proti sredini v celoti. Prav tako v gnezdo ne umeščam praznih satnic ali izgrajenih satov, da čebelam ne povzročam težav z ogrevanjem zalege.

Venec zaloge hrane nad zalego čebelam omogoča, da morebitno obdobje hladnejšega vremena, ko ne morejo na pašo, preživijo brez pomanjkanja.

Foto: Peter Kozmus

Označevanje matic

Med pregledom tudi preverim, ali je matica označena. V tem času je matico preprosteje najti kot kasneje v sezoni, ko je družina že številčnejša. Oznaka matice mi kasneje služi predvsem pri prevešanju, da matice po pomoti ne prestavim v medišče. Pri označevanju matic z opalnitimi ploščicami pazim predvsem na to, da se lepilo, preden matico vrnem v panj, dobro posuši. Zaradi tega matico po označevanju nikoli ne spustim direktno na sat, ampak jo do konca pregleda (oz. najmanj dve minuti) zadržujem v matični rešetki na dnu panja. S tem omogočim, da se ploščica

trdno prilepi na matico in da vonj svežega lepila ne moti čebel spremljevalk.

Dodajanje satnic

Ob pregledu v plodišče vstavim dve satnici v izgradnjo. Umestim ju na drugi poziciji z leve in desne strani, skrajna sata pa sta zalogi hrane. Čebele v tem času gradijo zelo lepo satje, v večini primerov še brez trotovih celic. Po štiri dodatne satnice dodam v medišče na prosta mesta, da jih bom lahko ob naslednjih pregledih prestavil v plodišče. Matično rešetko ob tem delno odprem, da se čebele lahko širijo tudi v medišče, ne odprem pa je v celoti, da čebelam ne povzročim težav pri ogrevanju gnezda v morebitnih hladnejših dnevih in nočeh.

Čistost podnice

Ob pregledu sem pozoren tudi na mirnost in na morebitno obarvanost obročkov na zadku delavk in si opažanja zapišem na panjski list. Poleg tega sem pozoren še na čistost podnice, ki je odraz čistilne sposobnosti posamezne čebelje družine. V tem obdobju, ko v panjih nimam nameščenega testnega vložka za spremljanje odpada varoj, imajo čebele neoviran dostop do podnice in na ta način jo lahko preprosto čistijo. Čistilna sposobnost ima neposredno povezavo s čiščenjem oz. odstranjevanjem odmrlih ličink v nepokriti ali pokriti zalegi. Družina z dobro izraženim čistilnim nagonom se uspešneje brani pred čebeljimi boleznimi, ki so v glavnem boleznimi na čebelji zalegi. V družinah, ki nimajo izražene dobre čistilne sposobnosti, označim, da jim bom po paši zamenjal matice.

V drugem delu meseca začne cveteti oljna ogrščica, na kateri se lahko čebele dobro razvijejo in naberejo določeno količino medu.

Foto: Peter Kozmus

Drugi aprilski pregled

Ta pregled opravljam ob koncu meseca. Glavni namen pregleda je izenačevanje družin. Pri tem pregledu sem pozoren na količino čebelje zalege v panju. Zlasti v prevozni enoti želim, da so družine čim bolj izenačene. Zato družinam, ki imajo več zalege od povprečja, odvzamem sat pokrite zalege in ga dodam v družino, ki je ima manj. Konec meseca aprila mora imeti vsaka družina, od katere pričakujem dobro pašo na akaciji, vsaj šest satov pokrite zalege. Če je nima, ji jo dodam. Prav tako si ne želim v tem obdobju skrajno močnih družin, ker bi se pri njih v času cvetenja akacije pojavilo rojilno razpoloženje. Če ima družina v tem obdobju od šest do sedem satov zalege, sem zadovoljen in pri njih v izgradnjo vstavim naslednji dve satnici iz medišča. Če sem ob tem v medišče prestavil sat z zimsko zalogo, ga označim, da ga ob točenju pustim v panju. Matično rešetko v tem času odprem v celoti, saj so družine že toliko številčne, da lažje uravnavajo mikroklimo v panju, tudi v primeru morebitnih ohladitev.

V aprilu kmetovalci začnejo škropiti sadno drevje in poljščine. Ob tem lahko del škropiva pristane na cvetočih

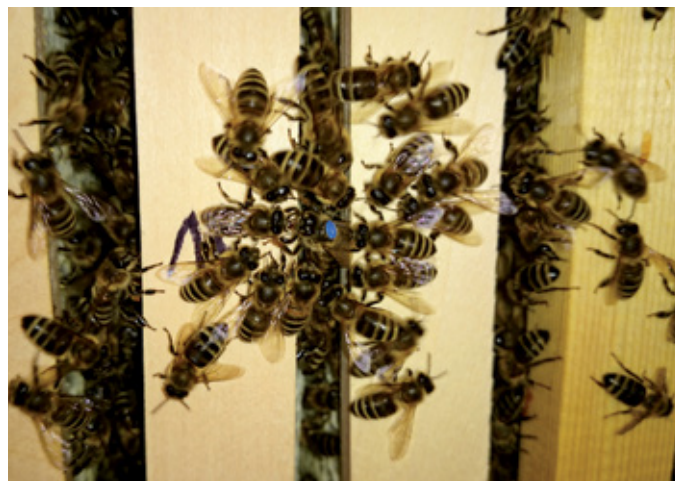

Foto: Nejc Juvan

Označena matica nam kasneje v sezoni lahko prihrani veliko časa, ki je potreben za iskanje neoznačenih matic.

rastlinah, ki čebelarom nudijo hrano. Kratek obisk teh kmetovalcev s kozarcem medu v roki je zelo dobrodošel, da kmetovalce opomnimo na nujno sodelovanje v obojestransko korist.

Milan Meglič in njegovih 80 let

Čas teče hitro, včasih kar prehitro. Osmi križ življenja si nalaga naš član Milan Meglič, zato nekaj skromnih besed o življenju in delu človeka, ki sta ga izpolnjevali dve ljubezni: do svoje družine in čebel.

Milan je privekal na svet 26. 4. 1939, v Orehku pri Kranju, kjer je odrasčal ob očetovih čebelah. Odločil se jim je posvetiti in po dvoletnem šolanju na Čebelarški šoli v Ljubljani se je leta 1955 zaposlil na Kmetijskem inštitutu v Ljubljani, v Odseku za čebelarstvo, kjer je delal pri prof. dr. Jožetu Riharju. Še danes večkrat poudari, kako se je pri njem naučil vestnega dela, natančnega opazovanja in sprotnega zapisovanja vseh ugotovitev. Delal je na raznih področjih, kot so: predelava medu, proučevanje morfoloških znakov domače čebele, opazovanje gozdnega medenja, analize medu na vsebnost cvetnega prahu, laboratorijsko ugotavljanje noseve, pršice itd.

Po končani gimnaziji je od leta 1965 do 1970 delal na Zavodu za čebelarstvo Ljubljana, kjer se je specializiral predvsem za pridobivanje matičnega mlečka in cvetnega prahu. Leta 1973 je diplomiral na Visoki ekonomski šoli v Mariboru. Skupaj s prof. dr. Jožetom Riharjem je izoblikoval Alternativni program zatiranja varoj v ČD Kranjska Gora. In prav letos v našem društvu poteka dvajsetletnica uspešnega zatiranja varoj samo z naravnimi sredstvi, z organskimi kislinami, ob zmernih apitehničnih ukrepih. Pa naj nekatere govorijo, kar hočejo, da to ni res!

V ČZS je bil Meglič od 1996 naprej predsednik komisije za kolektivno blagovno znamko *Slovenski med kontrolirane kakovosti* in se vztrajno zavzemal za visoko kakovost čebe-

Foto: Janez Gregori

Milan Meglič, Radovna, 29. 5. 2010

ljih pridelkov. Njegovo pomembno delo je *Dobra čebelarstva praksa*, prvič objavljeno v brošuri BF in ČZS leta 1999 in je še danes v nespremenjeni vsebini sestavni del HACCP-a in zaščitne znamke SMGO. *Dobro čebelarstvo prakso* naj bi upoštevali v praksi tudi vsi čebelarji.

Milan Meglič je veliko naredil na publicističnem in promocijskem področju, za njim so številna predavanja in čebelarke delavnice, priročniki in knjige (omenimo samo knjigo *Varoja, čebela, čebelar*, 2007), je plodovit pisec člankov v Slovenskega čebelarja in prispevkov v zbornikih. Ne nazadnje zapišimo, da je bil dolgoletni, nadvse skrben tajnik ČD Kranjska Gora.

Za napredek slovenskega čebelarstva je Milan Meglič naredil veliko. Lahko rečemo, da se je določenih zadev začel lotevati na vizionarski način, včasih, kljub dvomu nekaterih, so se projekti izkazali za pravilne in se bodo še dolgo časa potrjevali v praksi. Eden takih je tudi zaščitna znamka Slovenski med z geografskim poreklom, potrjena v Bruslju.

V današnjem svetu, ko niti ni več pomembno, kaj poveš, glavno, da je to na dolgo in naglas, se Milan ne počuti prav dobro. Najraje se molče umakne in se zatopi v svoje delo. V življenju je že tako, kot pravijo, da medalje in krogle ne

zadevajo istih prsi. Ena medalja je Milana »zadela« tudi na čebelarskem področju: pred leti je prejel nagrado Petra Pavla Glavarja (sic!).

Dragi Milan, še naprej boš v čebelarstvu vztrajal na začrtani poti in kranjskogorski čebelarji ti bomo na njej zvesto sledili, ker vemo, da je edina prava. Veselimo se dne, ko bomo skupaj vlivali satnice, pa srečanj, ob katerih bomo, kot vedno, prijetno počebelovali.

Janez Gregori, ČD Kranjska Gora

Odprtje učnega čebelnjaka

Vabljeni na odprtje učnega čebelnjaka Sostro, ki bo v soboto, 11. maja 2019, ob 9.00 uri. Začetek svečanega odprtja čebelnjaka bo v OŠ Sostro z razstavo in kratkim kulturnim programom.

Tomaž Svete, predsednik ČD Ljubljana Moste - Polje

Foto: Tomaž Svete

Vpis v tečaj apiterapije

Vpis v 110-urni tečaj apiterapije I poteka od 1. marca do predvidoma 20. oktobra 2019 oziroma do zapolnitve prostih mest (predvidoma 40 udeležencev). Tečaj se začne v soboto, 19. oktobra 2019. Predavanja bodo potekala v Mariboru ob sobotah in nedeljah po vnaprej pripravljenem urniku. Tečaj je namenjen zdajšnjim ali prihodnjim članom Sekcije apiterape-

pevtov Slovenije. Pogoji za vpis so končana srednješolska izobrazba in čebelarsko predznanje. Informacije o usposabljanju, prijavnico in urnik lahko najdete na spletni strani www.czdm.si v rubriki Izobraževanja. Za vse dodatne informacije nam lahko pišete na zveza@czdm.si ali na tajnistvo@czdm.si

Sekcija za apiterapijo Slovenije, ČZD Maribor

Velikonočna šunka z medom

PRIPRAVA: Vzamemo poljubno velik kos prekajene šunke. Lahko je celo stegno s kostjo ali pa le del stegna brez kosti. Pozorni moramo biti, ali je meso že termično obdelano, kajti čas pečenja se pri termično obdelanem mesu bistveno skrajša, ali pa imamo šunko, ki je prekajena v hladnem dimu in je torej »surova« in jo moramo zato dalj časa peči.

Šunko namažemo z medom, zavijemo v testo, kakršnega pripravimo za peko kruha, položimo v pekač, pustimo 15 minut vzhajati, nato pa spečemo v pečici. Čas pečenja je odvisen od teže šunke. Kolikor kg tehta šunka, toliko ur šunko pečemo. Manjše kose pečemo pri temperaturi 180 °C, večje kose pa pri 150 do 160 °C. Vrsto medu lahko izberete sami. Priporočam pa akacijev med. Tudi količino medu določite sami, vendar ne bodite preskromni. Če želite, lahko med pomešate še z gorčico in s to mešanico namažete šunko.

Pečeno šunko pokrijte s krpo, jo ohladite in šele nato postrezite. Šunka naj bo narezana na pol cm debele rezine. Poleg servirajte tudi nalomljen kruh, v katerem se je šunka pekla, in po želji še jabolčni ali jajčni hren.

Avtor recepta: Franc Jezeršek

Svoj recept pošljite na e-naslov: natasa.strukelj@czs.si.

Foto: arhiv Jezeršek, Kreativna kulinarčna doživetja

Foto: Darko Milkavčič

Okrogla miza Apiterapija – čebelarstvo

V četrtek, 28. februarja 2019, je na Srednji zdravstveni šoli v Celju potekala okrogla miza z naslovom APITERAPIJA – ČEBELARSTVO, ki sva jo vodili Nika Kočnar in Gaja Kolenc. Za gosta sva povabili predsednika ČZS Boštjana Noča in apiterapevko Darjo Šolar. Najprej sva z Gajo na kratko povedali nekaj o čebelarstvu, čebelnjaku, čebeljih pridelkih in apiterapiji. Nato sva prešli na vprašanja, ki sva jih zastavili gostoma. G. Noč nam je bolj predstavil čebelarstvo. Govorili smo o tem, kdo ga je navdušil nad čebelarstvom, kakšno izobraževanje potrebujemo, da postanemo čebelarji, o čem govori njegova knjiga, kako vse skupaj usklajuje z zasebnim življenjem, o točenju medu, zaščiti pred čebelami, čebeljem piku in na koncu, kdaj se je prvič srečal z apiterapijo in kakšno je njegovo mnenje. Potem sva pogovor nadaljevali z go. Šolar ter jo povprašali, kako to, da se je odločila postati apiterapevka, kaj je treba storiti, da si pridobimo ta naziv, kako, kje in kdaj se izvaja apiterapija, kateri so pozitivni in negativni učinki in kakšna je

Foto: Boštjan Noč

njena izkušnja. Na koncu sva ju prosili za kakšen nasvet za prisotne dijake in dijakinje. Najin namen okrogle mize je bil, da dijaki in dijakinje srednje zdravstvene šole še bolj podrobno spoznajo apiterapijo in čebelarstvo ter da se morda kdo navduši nad tem. Z izpeljano okroglo mizo sva bili zelo zadovoljni in posebna zahvala je šla najinima gostoma, da sta si vzela čas in svoje znanje ter izkušnje delila z nami.

Nika Kočnar

Kranjske sivke prevzele oblast v Litiji

Na pustno soboto, 2. marca 2019, so na pustnem karnevalu v Litiji oblast prevzele kranjske sivke. Pustnega sprevoda maškar so se udeležili čebelarji, med njimi tudi Čebelarska zveza Slovenije. Barve kranjske sivke in slovenske-

ga medu je zastopalo več skupin maškar z nazivi: Čebelja oblast, Apiterapija Čebele litke, Čebelji karneval, Razigrana čebelja družčina. Naj prihodnje leto nad čim več pustnih sprevodov v Sloveniji poleti roj kranjskih čebel. Utrinke s pustnega karnevala si lahko pogledate na Facebook strani ČZS.

MB

Foto: Tanja Magdič

Projekt »Kar sejemo, to žanjemo« v letu 2019

S sodelovanjem in povezovanjem partnerjev pri projektu »Kar sejemo, to žanjemo« smo v preteklih letih združili prizadevanje za povečanje posejano sti ajde in sončnic v našem prostoru. S tem pa tudi njihovi prepoznavnost in uporabnost v prehrani. Z dejavnostmi Čebelarske zveze Slovenije skupaj s partnerji spodbujamo sajenje medovitih rastlin, kar pomembno prispeva k ohranjanju narave in razvoja čebel. Primer dobre prakse in medsebojnega sodelovanja bomo letos nadgradili s setvijo buč, in sicer z **bučami hokaido**. S setvijo buč želimo spodbuditi setev te rastline, ki je koristna tako za čebele kot tudi za druge opraševalce. Gospo-

darsko je zanimiva tudi za kmeta in za slovenskega potrošnika, ki ceni lokalno pridelavo.

Buč ni težko gojiti. Zaradi velike površine, ki jo buča zasede s plezanjem po tleh, se na gredicah najbolje ujame z višje rastočimi rastlinami ali pa jih posadimo na konec gredic, kjer se lahko razraščajo in plazijo, ne da bi zasedle prostor drugim vrtninam na vrtu. Buče dozorijo v jesenskem času in se odlično shranijo čez celo zimo. Buča hokaido je ena najbolj poznanih buč, ki se uporablja za razne jedi – od juh, zloženk, solat, pireja, bučnega kruha in še bi lahko naštevali jedi. Poleg tega lahko jesensko vzdušje narave preselimo tudi v svoje prostore in z nekaj čudovitimi pisanimi barvami listov in oranžno bučo okrasimo ku-

Buča hokaido

hinjo, dnevni prostor ... Več o gojenju buč bomo napisali v naslednji številki revije *Slovenski čebelar*.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Foto: Tomaž Samec

Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2018

Komisija UO ČZS za ekonomiko čebelarjenja je na redni seji, 7. 3. 2019, sprejela sklep, na podlagi katerega je v

skladu s 13. členom Pravilnika o katastru čebelje paše, čebelarjem pašnem redu in programu napovedi medenja (Ur. l. RS, št. 60/13) ugotovila in potrdila povprečno ceno medu v prodaji na drobno v letu 2018, ki jo je potrdil tudi UO na svoji redni seji 21. marca 2019. Ta je osnova za obračun povračila

stroškov, ki jih imajo izvajalci pašnega reda pri razporejanju čebel. **Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2018 je bila 12,13 EUR/1 kg.** Po pravilniku se pašnina obračunava v vrednosti 10 odstotkov od cene 1 kg medu v prodaji na drobno.

Tanja Magdič, svetovalka JSSČ

Konferenca ob obeležitvi ustanovitve Slovenske čebelarске akademije in svetovnega dne čebel

Vabimo vas na Konferenco ob obeležitvi ustanovitve Slovenske čebelarске akademije in svetovnega dne čebel, ki bo potekala 17. aprila 2019 od 9. do 18. ure, v dvorani Antona Janše, v Čebelarjem centru Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica. Dogodek or-

ganizirajo: Slovenska čebelarška akademija, Kmetijski inštitut Slovenije, Čebelarška zveza Slovenije in Javna svetovalna služba v čebelarstvu.

Damjana Grobelšek, predstojnica SČA

PROGRAM KONFERENCE

Konferenca ob obeležitvi ustanovitve SČA in svetovnega dneva čebel	
9.00	Odprije: Boštjan Noč , predsednik ČZS, gostitelj dogodka. Pozdravi: mag. Dejan Židan , predsednik Državnega zbora RS, častni pokrovitelj dogodka. Uvodni nagovori: dr. Aleksandra Pivec , ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS; dr. Miro Cerar , minister za zunanje zadeve RS; prof. dr. Andrej Kirbiš , dekan Veterinarske fakultete, Univerza v Ljubljani; prof. dr. Emil Erjavec , dekan Biotehniške fakultete, Univerza v Ljubljani; prof. dr. Branko Kramberger , dekan Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, Univerza v Mariboru; g. Tone Horvat , direktor Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Konzorcij biotehniških šol Slovenije; izr. prof. dr. Andrej Simončič , direktor Kmetijskega inštituta Slovenije.
9.30	Razprava: Slovensko čebelarstvo v središču svetovne pozornosti – kako naprej? Boštjan Noč , predsednik programskega odbora Slovenske čebelarске akademije in ČZS; mag. Tanja Strniša , državna sekretarka Ministrstva RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; dr. Peter Kozmus , podpredsednik Apimondie; Damjana Grobelšek , predstojnica Slovenske čebelarске akademije, Kmetijski inštitut Slovenije; Aleša Mižigoj , direktorica Medexa; Peter Misja , župan občine Podčetrtek, predsednik Komisije za turizem pri Skupnosti občin Slovenije in podpredsednik Turistične zveze Slovenije; Moderatorica: Helena Jurše Rogelj , ravnateljica Višje strokovne šole Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Konzorcij biotehniških šol Slovenije.
10.45	Odmor za kavo in čaj z medom
Izobraževalni del Slovenske čebelarске akademije	
11.00	Čebelarjenje v Bangladešu: Branko Kozinc, dr. Janez Prešern, Lucija Žvokelj
11.30	Čebelarjenje po svetu: William Blomstedt
12.00	Razumevanje novih spoznanj iz življenja čebel za zanesljivejšje korake v izboljšanju tehnologije čebelarjenja: izr. prof. dr. Janko Božič
12.30	Trideset let novega razvojnega cikla v slovenskem čebelarstvu: od zanesenjaštva do mnogih sistemskih rešitev usmerjenih v prihodnost: g. Marjan Papež
13.00	Odmor za kosilo
Izobraževalni del Čebelarске zveze Slovenije, Javne svetovalne službe v čebelarstvu	
14.00	Ponarejanja čebeljega voska: dr. Lidija Svečnjak
15.30	Problematika ostankov akaricidov v čebeljem vosku: mag. Andreja Kandolf, Vlado Auguštin
16.30	Odstranjevanje akaricidov iz čebeljega voska: Aleksander Mikuš
17.00	Zaključek dogodka

68. redni občni zbor Čebelarke Slovenije

68. redni občni zbor ČZS bo v soboto, 6. aprila 2019, ob 9. uri v prostorih ČZS na Brdu pri Lukovici. Dnevni red:

1. Slavnostni začetek in izvolitev delovnih organov občnega zbora;
2. Razglasitev prejemnikov in podelitev odličij Antona Janše;
3. Podelitev predsednikovih priznanj;
4. Poročilo verifikacijske komisije;
5. Poročilo o uresničitvi delovnega in finančnega načrta ČZS za leto 2018 in predsednikovo poročilo;
6. Poročilo nadzornega odbora;
7. Razprava o poročilih;
8. Sprejem revidiranega poslovnega

- ga poročila ČZS za leto 2018;
9. Sprejem delovnega in finančnega načrta ČZS za leto 2019;
10. Predlog spremembe Pravil Čebelarke Slovenije;
11. Predstavitev knjige Monografija o organiziranem slovenskem čebelarstvu;
12. Delegatska vprašanja in predlogi.

Občni zbor je najvišji organ ČZS, ki ga sestavljajo delegati članov krovne čebelarke organizacije. En delegat zastopa enega člana ČZS. Torej je vseh delegatov občnega zbora ČZS v letu 2019 204. Na občnem zboru ima posameznik glasovalno pravico samo, če se ga udeležuje kot delegat in ima pooblastilo društva oz. zveze. Delega-

ti morajo biti člani ČZS. Občni zbor je javen. Najpomembnejše delo občnega zbora je pregled dela ČZS v preteklem letu in predvsem sprejem programa dela za tekoče leto. Želja in cilj vseh nas je dobro poslovanje ČZS in občni zbor je priložnost in možnost, da delegati povedo mnenje svojega društva ali zveze o delovanju ČZS. Predvsem pa, da podajo svoje predloge za izboljšanje dela ČZS. V svojem imenu in v imenu vodstva ČZS prosim društva, da v največji možni meri pošljejo svoje delegate na 68. redni občni zbor ČZS. Na letošnjem občnem zboru ČZS bo možen tudi prevzem knjige Monografija o organiziranem slovenskem čebelarstvu

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Podelitev koncesije za izdelavo čebelarke obleke

UO je na svoji 14. redni seji 21. 3. 2019 sprejel sklep številka 234 o podelitvi koncesije za izdelavo čebelarke obleke.

Koncesijska pogodba za dobo 10 let se sklepa s podjetjem Modno krojaštvo Andrej Šmigoc d.o.o., ki izpolnjuje vse pogoje za izdelavo čebelarke obleke (glede kakovosti in dobave materiala). Torej, čebelarke obleko lahko izdeluje izključno

samo podjetje Modno krojaštvo Andrej Šmigoc d.o.o. »po modelu in materialu, ki je zaščiten pri Uradu RS za intelektualno lastnino, in zloraba zaščitenega modela pomeni civilno in kazensko odgovornost«.

Tajništvo ČZS

Zagotovite si svoj izvod Monografije o organiziranem slovenskem čebelarstvu

16. marca je izšla Monografija o organiziranem slovenskem čebelarstvu. Zagotovite si svoj izvod, kajti zaloga je omejena. Naročila sprejemamo na ines.zunic@czs.si ali 01/729 61 00.

Tajništvo ČZS

Letni koncert Komornega moškega zbora ČZS

Komorni moški zbor ČZS v okviru praznovanja svetovnega dne čebel prireja v nedeljo, 19. maja 2019, ob 19. uri svoj prvi letni koncert. Koncert bo

v veliki dvorani Antona Janše v Čebelarstvu Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica. Na koncertu bodo sodelovali tudi gostje Mešani pevski zbor Šentviški zvon in citrarka Eva Medved. Vstopnine ni.

Tone Krivec, KMZ ČZS

Foto: MB

Tretje mesto za Čebelarke center Slovenije

Letos je na kulturni praznik 8. februarja turistični portal InYourPocket v okviru pobude Best of Slovenia razglasil rezultate glasovanja, sodelovali so domači prebivalci z njihovimi

najljubšimi kulturnimi znamenitostmi v ali okoli Ljubljane. Glasovanje je potekalo v več kategorijah za najljubši muzej, galerijo, kulturno institucijo, dogodek, oddajo in kulturno znamenitost v okolici Ljubljane. Čebelarke center Slovenije se je v kategoriji za kulturno znamenitost v okolici Lju-

bljane uvrstil na tretje mesto za Tehniški muzej Slovenije v Bistri ter Cankarjevo spominsko hišo na Vrhniki.

MB

Foto: Boštjan Noč

17. ČEBELARSKI PRAZNIK SLOVENIJE

in 2. praznovanje Svetovnega dneva čebel

18. 5. 2019 // prireditveni prostor pri Gradu na Ravnah

- ČEBELARSKA, KMEČKA IN ROKODELSKA TRŽNICA
- RAZSTAVE (ČIPKARSKA, ČEBELARSKA)
- OGLED PREŽIHOVE BAJTE, ČEBELARKEGA CENTRA PREVALJE
- OGLED MUZEJA ŽELEZARSTVA, GRADU RAVNE
- DELAVNICE
- KUHANJE MEDENEGA KOTLIČKA
- PREDSTAVITEV ČEBELARSTVA

ZAVOD ZA KULTURO
ŠPORT TURIZEM
IN MLADINSKE
DEJAVNOSTI

PODROBNE INFORMACIJE: ČEBELARSKA ZVEZA KOROŠKE,
MEŽA 10, 2370 DRAVOGRAD

041 712 668 (LUDVIK) // 041 754 272 (ZORAN)

Program 17. čebelarkega praznika Slovenije in 2. praznovanja svetovnega dne čebel

Ravne na Koroškem, 18. 5. 2019

Od 8.00 do 14.00	INFO točka – registracija prijavljenih čebelarjev in prevzem kuponov za kosilo (pri prireditvenem šotoru) Čebelarška, kmečka in rokodelska tržnica (pred gradom Ravne) Razstava panjskih končnic koroških šolarjev na temo 20. maj – svetovni dan čebel (v gradu Ravne) Razstava čipk Društva klekljarič Koroške (v gradu Ravne) Kuhanje medenega kotlička (pred gradom Ravne)
Od 9.00 do 14.00	Ogled in predstavitev muzeja železarstva, Štauharije, Slovenske poti kulture železa (ogled z vodičem, na območju podjetja Metal Ravne) Ogled Prežihove bajte, spominskega muzeja Prežihovega Voranca (prevoz z avtobusom ali kombijem, ogled z vodičem) Ogled čebelarkega centra Prevalje (prevoz z avtobusom ali kombijem, ogled z vodičem)
Ob 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 in 14.00	Vodeni ogledi po gradu Ravne
Od 10.00 do 10.40	Zbiranje praporščakov (na gradu Ravne, ob 10.50 prihod v šotor)
Ob 10.30	Sprejem častnih gostov (v poročni dvorani v gradu, nato ogled spremljevalnega programa in ob 10.50 prihod v šotor)
Od 11.00 do 12.30	Slavnostna proslava ob 17. čebelarkega prazniku Slovenije in 2. praznovanju svetovnega dne čebel s svečanimi govorniki in kulturnim programom (v prireditvenem šotoru)
Ob 13.00	Kosilo in druženje o zvokih narodnozabavnega ansambla

Tekmovanje v kuhanju medenega kotlička

ČZS v sodelovanju s ČZ Koroške organizira medregijsko tekmovanje v kuhanju medenega kotlička, ki bo

potekalo v soboto, 18. maja, na čebelarkega praznika na Ravnah na Koroškem. Razpis za tekmovanje najdete na spletni strani www.czs.si. Prijave ekip sprejemamo na e-naslovu tanja.magdic@czs.si najkasneje do 6. 5. 2019.

EVROPSKA UNIJA PODPIRA KAMPANJE, KI SPODBUJAJO VISOKOKAKOVOSTNE KMETIJSKE PROIZVODE

Tanja Magdič, vodja projekta

Strokovna razprava o pomenu sajenja medovitih rastlin s praktičnim prikazom zasaditve okolice čebelnjaka

ČZS, JSSČ, organizira strokovno razpravo o pomenu sajenja medovitih rastlin. Razprava in praktični prikaz sajenja medovitih rastlin bosta potekala v Botaničnem vrtu v Ljubljani **4. aprila 2019** z začetkom ob 15. uri. Namenjena je čebelarjem kot tudi širši javnosti, ki želijo izvedeti več o medovitih rastlinah. Izvedeli boste, kako

medovite rastline vključiti v vrtno zasaditve in kako z njimi oblikovati učne medovite vrtove. Praktični prikaz zasaditve z medovitimi rastlinami v okolici čebelnjaka pa vam bo v pomoč pri načrtovanju in zasajevanju lastnega medovitega vrta. Na strokovni razpravi bodo sodelovali:

- g. Marko Alauf, podpredsednik ČZS;
- g. Aleš Bozovičar, vodja ONS pri ČZS;
- mag. Blanka Ravnjak, Botanični vrt;
- ga. Maruška Markovčič, Mestna občina Ljubljana;

- ga. Mojca Rehar-Klančič in ga. Jožica Golob-Klančič, Trajnice Golob-Klančič.

Dogodku se bodo pridružili tudi čebelarji ljubljanskih čebelarških društev: ČD Ljubljana - Center, ČD Barje, ČD Ljubljana Moste - Polje, ČD Urbani čebelar in ČD Tacen, ki se bodo predstavili na stojnicah. Pridružite se nam v čim večjem številu, dobili boste veliko koristnih nasvetov in tudi prispevali k ohranjanju čebel in okolja.

Nataša Klemenčič Štrukelj, svetovalka JSSČ

Zahvalna sveta maša ob 100-letnici

Vse čebelarke, čebelarje in druge vabimo, da se v četrtek, 11. 4. 2019, ob 17. uri ob kapelici sv. Ambroža pri Če-

belarskem centru Slovenije udeležite svete maše ob 100-letnici delovanja čebelarških društev na nekdanjem brdskem okraju, darovane za vse pokojne čebelarje minulih let ter za dobro čebelarsko letino. Daroval jo bo domači župnik g. Pavel Okoliš. Po končani

sveti maši bo sledilo družabno srečanje ob čebelnjaku ČD Lukovica. V primeru slabega vremena bo maša v cerkvi na Brdu pri Lukovici. Vljudo vabljeni!

ČZS in ČD Lukovica

Poziv za zbiranje predlogov izdaj izobraževalnih publikacij (pobarvank, stripov) za leto 2020

Programsko-izdajateljski svet ČZS poziva predlagatelje, ki želijo, da se izda delo, povezano s čebelarstvom, kot izobraževalna publikacija, da na ČZS predložijo predloge avtorskih del, ki morajo vsebovati naslednje podatke: zvrst dela (strokovna, promocijska, zgodovinska, mladinska, poljudnoznanstvena); ime in priimek

avtorja; naslov dela; okvirno dolžino besedila (število znakov s presledki) s številom predvidenih slik, grafov in tabel; opis dela, ki vključuje tematiko, kazalo vsebine in kratek opis vsebine (800–1000 besed brez presledkov); pri strokovni in poljudnoznanstveni zvrsti navedbo recenzenta(ov) publikacije in njegovo (njihovo) priporočilo predložene publikacije; razmerje med izdajateljem in avtorjem(i) (avtor ohrani moralne avtorske pravice, materialne in druge pravice pa prepusti ČZS) in navedbo, ali se avtor(ji) odpoveduje honorarju/ali gre za plačljiv honorar (v tem primeru velja hono-

rar v skladu z Normativi o izračunu honorarjev ČZS); rok oddaje gradiva; izdaja/soizdaja (finančna konstrukcija z navedbo plačnika in deležem kritja stroškov). Rok za oddajo predloga je **31. avgust 2019**. Predlog se odda v kuverti v tajništvo ČZS, Brdo 8, 1225 Lukovica, s pripisom »zbiranje predlogov izdaj izobraževalnih publikacij za leto 2020 – PIS«. Kriteriji za ocenjevanje so objavljeni na spletni strani ČZS. Programsko-izdajateljski svet ČZS bo predloge izobraževalnih publikacij obravnaval na seji v mesecu septembru oz. oktobru 2019.

Programsko-izdajateljski svet ČZS

Novo vozilo Opazovalno-napovedovalne službe medenja

ČZS je za namene opravljanja Opazovalno-napovedovalne službe mede-

nja v čebelarstvu opravila zamenjavo avtomobila. Stari iztrošeni avto je zamenjala nova Dacia Duster, ki ga lahko hitro prepoznali zaradi posebne polpitve s katero se promovira slovenski med z zaščiteno geografsko označbo.

Aleš Bozovičar, vodja ONS

Foto: MB

Prenovljeno gostišče Pri čbelici

Obveščamo vas, da je 9. marca 2019 začelo obratovati prenovljeno gostišče

Pri čbelici. Novi gostinec je povedal: »Zavzemali se bomo za pestro ponudbo gostinske dejavnosti, osvežitev turistične ponudbe in predvsem delovali v duhu zadovoljstva vseh obiskovalcev. Poskrbeli bomo za ohranitev tradicionalne slovenske

kuhinje in pristen stik z gosti. In tam, kjer je cilj, je tudi pot. Veselimo se sodelovanja in novih skupnih uspehov.« Prvi sado- vi dela se že kažejo, saj v gostišču že brenči kot v panju.

Barbara Dimc, tajnica ČZS

Seminar o pridobivanju propolisa v letu 2019

ČZS, JSSČ, razpisuje seminar *Tehnologija pridobivanja propolisa*. Seminar bo skupaj obsegal teoretično izobraževanje in praktično izobraževanje. Na seminarju se boste seznanili s stanjem na področju pridobivanja propolisa v Sloveniji, sestavo in lastnostmi propolisa, tehnologijo pridobivanja propoli-

sa v različnih panjskih sistemih ... Teoretični in praktični del izobraževanja bo potekal v mesecu maja v Mariboru. Na tečaj se prijavite g. Tomažu Samcu: tomaz.samec@czs.si, 040/436 517. Ob prijavi po e-pošti obvezno navedite naslednje podatke: ime in priimek, naslov (ulica, hišna številka, številka pošte, kraj), čebelarsko društvo, koliko let čebelarite in tel. številko. Prijave zbiramo do zapolnitve mest. Število

udeležencev na seminarju je omejeno, zato pohitite s prijavo.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Pomladanski čas in delo terenskih svetovalcev

Prihaja čas, ko bomo čebelarji imeli že polno dela pri svojih čebelah. Čebelarji začetniki, ki ste vključeni v začetne tečaje, boste sedaj imeli že prva

vprašanja, kako pristopati k svojim čebelam. Tako lahko sedaj pomoč oz. nasvet pri delu s čebelami poiščete v okviru Javne svetovalne službe v čebelarstvu pri terenskih svetovalcih v čebelarstvu. V tem delu so na voljo terenski svetovalci, ki svetujejo: kako

spremljati in izvajati osnovno odbiro v svojem čebelarstvu, kako urediti čebeljo družino, kakšna je zaloga hrane v panju in kako dodajati satnice in gradilnik v čebeljo družino. Poleg tega vam lahko svetujejo tudi s področja varne hrane v čebelarstvu in tudi

urejenosti čebelarke dokumentacije. Seznam terenskih svetovalcev v čebelarstvu po posameznih okoliših je objavljen na spletni strani ČZS. Čebelarji začetniki pa ste na začetnih tečajih

prejeli seznam terenskih svetovalcev v čebelarstvu v dopisu ČZS, JSSČ, kjer so zbrane pomembnejše informacije. V pomladanskem času terenski svetovalci poleg osebne svetovanja pri

čebelarjih izvajajo tudi delavnice na svojih območjih. Obiščite te delavnice in razširite svoje znanje o čebelarstvu.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Urn timer svetovalnih delavnic terenskih svetovalcev JSSČ v marcu

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
2. apr.	17.00	Izpolnjevanje obrazcev SDHNČ ter pridelava medu in kakovostne sheme medu	Franc Tratnjek	Biotehniška šola v Rakičanu (pri čebelnjaku)	g. Tratnjek 041/606 013
5. apr.	16.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu in izpolnjevanje obrazcev v SDHNČ	Jakob Madjar	Šolski čebelnjak OŠ Rogaševci	g. Madjar 041/598 356
5. apr.	18.00	Rejski program in osnovna odbira, dobra tehnološka praksa v čebelarstvu	Stanislav Kitak	V prostorih ČD Juršinci	g. Križan 070/600 911
8. apr.	17.00	Rejski program in osnovna odbira ter dobra tehnološka praksa v čebelarstvu	Franc Tratnjek	Čebelarški dom v Beltincih	g. Tratnjek 041/606 013
10. apr.	18.00	Pridelava medu in sheme kakovosti, izpolnjevanje obrazcev SDHNČ	Rajko Anzeljc	V prostorih ČD Ilirska Bistrica	ga. Urh 031/423 322
12. apr.	16.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu in izpolnjevanje obrazcev v SDHNČ	Jakob Madjar	Čebelji Gradič	g. Kisilak 041/723 410
15. apr.	18.00	Pridelava medu in sheme kakovosti, izpolnjevanje obrazcev SDHNČ	Andrej Jernej	Dom kulturnih dejavnosti, Svetelka 2a, Dramlje	g. Jager 051/610 398
17. apr.	18.00	Rejski program in osnovna odbira, dobra tehnološka praksa v čebelarstvu	Rajko Anzeljc	V čebelnjaku ČD Cerknica (Cerkniško jezero)	g. Vičič 031/390 290
20. apr.	9.00	Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu	Klavdijo Babič	V učnem čebelnjaku Hrastovlje	g. Babič 030/604036
24. apr.	19.00	Izpolnjevanje obrazcev v SDHNČ in DTČ - preprečevanje rojenja	Janez Markič	V prostorih kmetijske zadruge Medvode	g. Ločniškar 051/636 504

Urn timer usposabljanj v aprilu

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. **Člani ČZS morajo na usposabljanja ob-**

vezno prinesiti izkaznico ČZS! Iz objektivnih razlogov bo urn timer lahko naknadno spremenjen in dopolnjen. Vse spremembe bodo objavljene na naši spletni strani www.czs.si. **Na**

usposabljanja o Apitehničnih ukrepih, Smernicah dobrih higienskih navad (osnovne in obnovitvene) s seboj obvezno prinesite veterinarski dnevnik.

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
1. apr.	16.00	OSNOVNE Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	Tomaž Samec	Biotehniška šola Rakičan, Rakičan, Lendavska 3, Murska Sobota	g. Časar 041/471 088
1. apr.	16.00	Izobraževanje čebelarjev začetnikov, 1. del: Zdravstveno varstvo čebel - splošni del, 2. del: Varoza čebel*	mag. Vida Lešnik	Pohorska Vila, Pivola 8, Hoče	ga. Lešnik 041/645 792
1. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	mag. Ivo Planinc	Osnovna šola Bovec, Trg Golobarskih žrtev 17, Bovec	g. Planinc 041/740 805
2. apr.	16.00	Izobraževanje čebelarjev začetnikov, 1. del: Zdravstveno varstvo čebel - splošni del; 2. del: Varoza čebel*	mag. Vida Lešnik	Veseljak Bar, Šolska ulica 10, Slovenj Gradec	ga. Lešnik 041/645 792
3. apr.	16.00	OSNOVNE Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	Tomaž Samec	Gasilski dom Frankolovo, Stražica 2, Frankolovo	g. Babnik 041/211 295
3. apr.	16.30	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tanja Magdič	V prostorih občine Rogatec, Pot k ribniku 4, Rogatec	g. Pavlovič 040/814 270
3. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	mag. Mira Jenko Rogelj	Restavracija Raj, Predilniška cesta 1, Tržič	ga. Jenko Rogelj 041/645 769
4. apr.	16.00	Dobra čebelarska praksa	Vlado Auguštin	Čebelarški center Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica	ga. Kovačević 01/729 61 24

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
4. apr.	16.00	Izobraževanje čebelarjev začetnikov, 1. del: Zdravstveno varstvo čebel - splošni del; 2. del: Varoza čebel*	Mateja Ratiznojnik	Biotehniška šola Rakičan, Rakičan, Lendavska 3, Murska Sobota	ga. Ratiznojnik 031/622 730
4. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Anita Vraničar Novak	OŠ dr. Pavla Lunačka, Šentrupert 57, Šentrupert	ga. Vraničar Novak 041/649 495
8. apr.	16.00	OSNOVNE Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	Nataša Lilek	Dom čebelarjev ČD Škofja Loka, Brode 37, Škofja Loka	g. Novak 041/590 166
8. apr.	17.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Nataša Klemenčič Štrukelj	Park vojaške zgodovine, Kolodvorska cesta 51, Pivka	g. Dolgan 040/757 694
9. apr.	16.00	Označevanje in tehnologija pridelave propolisa	Tomaž Samec	KS Podpeč, Jezero 21, Preserje	g. Peček 041/482 492
10. apr.	16.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tanja Magdič	OŠ Ivan Cankar, Cankarjeva cesta 10, Ljutomer	g. Bratinščak 041/494 190
10. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu - praktično izobraževanje*	Suzana Skerbiš	Mahič Asim, Plavje 103, Škofije	ga. Skerbiš 041/645 763
10. apr.	18.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	mag. Ivo Planinc	Biotehniška šola, Ulica padlih borcev 26, Šempeter pri Gorici	g. Planinc 041/740 805
11. apr.	17.00	Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele	Dr. Peter Kozmus	Dom čebelarjev ČD Škofja Loka, Brode 37, Škofja Loka	g. Novak 041/590 166
11. apr.	16.00	Izobraževanje čebelarjev začetnikov, 1. del: Zdravstveno varstvo čebel - splošni del; 2. del: Varoza čebel*	Lucija Žvokelj	Čebelarški center Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica	ga. Žvokelj 041/650 158
11. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Anita Vraničar Novak	OŠ Leskovec pri Krškem, Leskovec pri Krškem	ga. Vraničar Novak 041/649 495
12. apr.	17.00	Oskrba čebeljih družin skozi leto**	dr. Stanislav Kapun	Avla občine Sveta Ana, Sveta Ana 17, Sveta Ana	g. Kolarič 031/752 828
12. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu - praktično izobraževanje*	Lucija Žvokelj	Osredok pri Dobrovi / stojišče Janka Božnarja, Dobrova	ga. Žvokelj 041/650 158
12. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Suzana Skerbiš	Prostovoljno gasilsko društvo Cerknica, Notranjska c. 42b, Cerknica	ga. Skerbiš 041/645 763
15. apr.	16.00	OSNOVNE Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	Nataša Lilek	Šolski center Postojna, Cesta v Staro vas 2, Postojna	g. Fajdiga 031/381 881
15. apr.	18.00	Dobra čebelarska praksa	Simon Golob	Čebelarški dom, Neblo 1b, Dobrovo v Brdih	g. Kristančič 040/765 048
16. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu - praktično izobraževanje*	Suzana Skerbiš	Čebelarstvo Petelin, Pliskovica 77b, Duťovlje	ga. Skerbiš 041/645 763
17. apr.	17.00	Vzreja čebeljih matic**	Brane Boršnik	predavalnica nad knjižnico Bena Zupančiča, Trg padlih borcev 5, Postojna	g. Fajdiga 031/381 881
18. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu - praktično izobraževanje*	Lucija Žvokelj	Prilesje 3A, Velike Lašče	ga. Žvokelj 041/650 158
18. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Mateja Ratiznojnik	Osnovna šola Ivana Cankarja Ljutomer, Cankarjeva cesta 10, Ljutomer	ga. Ratiznojnik 031/622 730
18. apr.	17.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Anita Vraničar Novak	Center biotehnike in turizma, Sevno 13, Novo mesto	ga. Vraničar Novak 041/649 495
24. apr.	16.00	Varoza čebel*	mag. Vida Lešnik	Društveni čebeljak ČD Kotlje, Kotlje	ga. Lešnik 041/645 792
24. apr.	16.00	Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu; Varoza - pravna podlaga, sledljivost uporabe zdravil in farmakovigilanca*	Mateja Ratiznojnik	Čebelarški dom Beltinci, Poljska pot 13, Beltinci	ga. Ratiznojnik 031/622 730
25. apr.	16.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu - praktično izobraževanje*	Lucija Žvokelj	Osnovna šola Janka Modra, Videm 17, Dol pri Ljubljani	ga. Žvokelj 041/650 158
26. apr.	18.00	Ugotavljanje varoj pri čebelah; Zatiranje varoj pri čebelah v klasičnem čebelarstvu*	Jerica Vreček Šulgaj	Kmetijska zadruga Medvode, Cesta ob Sori 11, Medvode	ga. Vreček Šulgaj 030/706 449

* Program izobraževanja s področja zdravstvenega varstva čebel (vsi izvajalci so dr. vet. med.). ** Usposabljanja iz Programa ukrepov na področju čebelarstva.

Podatki o gibanju tehtnic od 21. 9. 2018 do 20. 3. 2019

Opazovalna postaja	Gibanje tehtnice ± kg	Opis dogajanja
Bohor – Planina pri Sevnici	-2,7	Zimska poraba
Braslovče	-14,5	Zimska poraba
Čentiba – Lendava	-9,7	Zimska poraba
Dekani – Koper	-18,5	Zimska poraba
Ilirska Bistrica	-11,1	Zimska poraba
Kostanjevica na Krki – Gorjanci	-2,8	Zimska poraba
Kozarišče – Loška dolina	-5,9	Zimska poraba
Kozjak – Radlje	-6,8	Zimska poraba
Kranjska gora	-14,6	Zimska poraba
Kresnice – Kresniški vrh	-3,8	Zimska poraba
Krim – Kurešček	-14,7	Zimska poraba
Lahomno – Kostrivnica	-15,7	Zimska poraba
Ljubljana – mesto	-11,5	Zimska poraba
Ljutomer	-5,6	Zimska poraba
Malič – Laško	-7,6	Zimska poraba
Metlika – Bela krajina	-7,7	Zimska poraba
Murska Sobota – učni čebelnjak	-7,4	Zimska poraba

Opazovalna postaja	Gibanje tehtnice ± kg	Opis dogajanja
Oplotnica – Slovenska Bistrica	-7,5	Zimska poraba
Polhov Gradec – Podreber	-7,7	Zimska poraba
Poljane – Raca gora	-11,0	Zimska poraba
Prebold – Vransko	-14,6	Zimska poraba
Ruško Pohorje – vznožje	-7,0	Zimska poraba
Ruško Pohorje – vrh	-7,8	Zimska poraba
Šempeter – Goriško	-18,5	Zimska poraba
Šenčur – Kranj	-9,8	Zimska poraba
Sevniško – Krško	-6,7	Zimska poraba
Slovenske Gorice – Lenart	-13,4	Zimska poraba
Šmarje pri Jelšah – Šentjur	-6,2	Zimska poraba
Travna gora – Velika gora	-10,0	Zimska poraba
Trnovski gozd	-13,1	Zimska poraba
Veliki Boč – Kozjak	-3,6	Zimska poraba
Zavrč – Haloze	-16,8	Zimska poraba
Žužemberk	-6,7	Zimska poraba

■ Za člane ČZS 4% popusta ■

www.krze.si

TRADICIONALNA IZDELAVA
VSEH VRST AŽ PANJEV
NAJBOLJŠI SLOVENSKI SMREKOV LES
ROGLJICENI (CINKANI) SPOJI

PRI ENKRATNEM NAKUPU
DESETH PANJEV
VAM PODARIMO
PRAŠILČEK

MIZARSTVO
KRŽE
1936

Idrijska 10, 1360 Vrhnika
041 420 200 01/755-13-17

KIPGO
ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNČE
(05) 368 45 80, (05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com
PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA
(01) 729 61 30, e-pošta: cebelarna.lukovica@gmail.com

NUDIMO IZDELAVO SATNIC IZ VAŠEGA VOSKA
-MIN. KOLIČINA VOSKA 10 KG

IZDELJUJEMO:
-PRAŠILČKE: 3S, 4S, 5S, 7S
-PANJE AŽ: 9S, 10S, po naročilu 11S, 12S
-PANJE AŽ 3E 9S, 10S, po naročilu 11S
-PANJI AŽ KOZINC 11+3

ČISTEJŠI CVETNI PRAH
OSMUKALNIKI ZA CVETNI PRAH ZA AŽ IN LR PANJ
VEČJA KOLIČINA CV. PRAHU
PANJI Z NOTRANJNIM SMUKALNIKOM CV. PRAHU

POGAČE
HoneyBeePro
Standard in HoneyBeePro Protein

PRIVOŠČITE VAŠIM ČEBELAM NAJBOLJŠE INVERTNE POGAČE
30% VEČJA STIMULACIJA
SESTAVA:
FRUKTOZA 42%
DEKSTROZA 51,5%
MALTOZA 2,5%
TRIOZA 2%
SLADKOR 2%

VENTILACIJSKI KOMBINEZONI IN JOPIČI
-zračni
-narejeni so iz treh slojev tkanine in predstavlja zato popolno zaščito

URNIK
BATUJE
pon-pet 9.00-13.30
12.30-16.00
sob. ZAPRTO
PE LUKOVICA
pon-čr 9.00-13.00 13.30-17.00
sre 9.00-13.00 13.30-18.00
čet-pet 9.00-13.00 13.30-17.00
sob 9.00-13.00

OBIŠČITE NAS V NAŠI SPLETNI TRGOVINI
WWW.KIPGO.NET

PARNI TOPILNIKI VOŠČIN, SONČNI TOPILNIKI LESENI IN IZ NERJAVEČEGA MATERIALA ZA 1 ALI 2 SATA, PRESE ZA VOŠČINE

ZABOJNIKI ZA PREVOZ AŽ IN LR PANJEV PANJEV

ČEBELARJEM z veljavno člansko izkaznico priznamo 4% popusta pri gotovinskem nakupu v vrednosti nad 50 EUR v naših prodajalnah.

OPREMA ZA PANJE
-SATNICE
-ZAŠČITNA OPREMA
-OSTALI ČEBELARSKI PRIPOMOČKI
-OPREMA IN PRIPOMOČKI ZA ODKRIVANJE SATOV
-TOČILA
-CEDILA
-OPREMA ZA SEGREVANJE MEĐU
-OPREMA ZA POLNJENJE MEĐU
-EMBALAŽA

PRODAM

Cvetni prah, svež ali suh, nabran v neokrnjeni naravi reke Kolpe (Kostel), tel.: 031/803 070.

Očiščen in sveže zmrznjen cvetni prah ter čebelarje družine na 7 ali 9 AŽ-satih (okolica Ajdovščine), tel.: 031/804 788.

Posušeno ekološko aronijo za dodatek k medu, tel.: 070/736 535.

Akacijev, cvetlični in lipov med v sodih ali kozarcih, možna dostava, tel.: 051/815 772.

Akacijev, cvetlični in lipov med, AŽ-satnike ter nekaj 7-satnih prašilčkov, tel.: 041/575 477.

Akacijev, cvetlični, lipov in kostanjev med v sodih, tel.: 031/810 337.

Akacijev, cvetlični, lipov, gozdni in ajdov med, tel.: 041/784 775.

Akacijev, cvetlični, lipov, kostanjev in gozdni med ter matični mleček, tel.: 041/587 573.

Cvetlični med ter močne, zdrave čebelarje družine, z lanskimi maticami na 1/1 LR-satih (Ribnica), tel.: 041/290 841.

Cvetlični in lipov med ter 20 prašilčkov 5S (Goriška), tel.: 031/440 168.

Cvetlični in gozdni med v 900-g in 450-g kozarcih za slovenski med (Velenje ali Ljubljana), tel.: 051/330 239.

Cvetlični, lipov in gozdni med, v kakovostni shemi SMGO (Dolenjska), tel.: 031/879 833.

Javorjev, lipov, kostanjev, gozdni med ter divje češnjeve ter cvetni prah, tel.: 031/796 931.

Ometene roje, 1,5 kg, in matico 2019, zbiramo rezervacije, prevzem začetek maja, možna dostava, prodamo 7 S AŽ 50 kom., tel.: 041/385 620.

Paketne čebele – ometence, 1,2 kg čebel, ob prevzemu dobite veterinarsko potrdilo ter račun, po 10. maju, tel.: 031/617 394.

Nekaj čebelarje družin na 5, 7 in 10 AŽ-satih, vse z lanskimi maticami (osrednja Slovenija), tel.: 070/267 502.

Nekaj čebelarje družin na AŽ-satih (okolica Pivke), tel.: 041/817 124.

Nekaj čebelarje družin na 5 in 7 AŽ-satih (Logatec), tel.: 041/782 143.

Nekaj čebelarje družin na 5 in 7 satih z lanskimi maticami (okolica Domžal), tel.: 041/244 590.

Nekaj čebelarje družin na 5, 7 in 10 AŽ-satih, z lanskimi maticami (Godovič), tel.: 031/619 189.

Nekaj čebelarje družin na 10 AŽ-satih (Pivka), tel.: 05/757 21 83, 041/567 682.

Nekaj čebelarje družin na 10 satih z lanskimi maticami (okolica Pivke), tel.: 040/559 139.

Nekaj čebelarje družin na 1/1 LR-satih (okolica Postojne), tel.: 051/402 361.

Nekaj čebelarje družin na 1/1 LR-satih, z lansko matico, tel.: 031/311 750.

Nekaj močnih čebelarje družin na 6–9 AŽ-satih z lansko matico in mladim satjem (okolica Ivančne Gorice), tel.: 040/838 956.

Močne in zdrave čebelarje družine na AŽ in LR-satih, zdravljene z oksalno kislino, označene matice in mlado satje, tel.: 040/509 091.

Močne in zdrave čebelarje družine na 9 AŽ ali 6 DB-satih (Vipavska dolina ali Nova Gorica), tel.: 041/558 384.

Zdrave in močne družine na 7 AŽ-satih, z lanskimi maticami, na mladem satju (okolica Kranja), tel.: 041/386 697.

Čebelarje družine (Štore pri Celju), tel.: 031/444 412.

Čebelarje družine v nakladnih panjih, lahko s panji (okolica Ljubljane), tel.: 041/812 057.

Čebelarje družine, AŽ-panje, tel.: 041/805 076.

Čebelarje družine na AŽ-satih in cvetlični med (okolica Kočevja), tel.: 041/491 307.

Čebelarje družine na AŽ in 1/1 in 2/3 LR-satih, tel.: 041/994 387.

Čebelarje družine na 5 in 8 AŽ-satih z lanskimi maticami (Štajerska), tel.: 051/390 898.

Čebelarje družine na 6 AŽ-satih in 2/3 LR-satih, tel.: 070/170 444.

Čebelarje družine na 5 AŽ-satih (okolica Tolmina), tel.: 041/876 838.

Čebelarje družine na 5 in 6 AŽ-satih (okolica Cerknega), tel.: 041/857 086.

Čebelarje družine na 5 in 7 AŽ-satih (okolica Cerknega), tel.: 031/232 003.

Čebelarje družine na 5 in 7 AŽ-satih, lahko s stirodur panji (Bohinj), tel.: 051/414 165.

Čebelarje družine na 5 in 7 AŽ-satih ter večjo količino lipovega medu, tel.: 041/772 857.

Čebelarje družine na 5, 7 in 10 AŽ-satih, s panji ali brez, cena po dogovoru (Primorska), tel.: 051/470 907.

Čebelarje družine na 5, 7 in 10 AŽ-satih, s panji ali brez, ter nova trietažna panja (Primorska), tel.: 031/321 324.

Čebelarje družine na 5, 9 ali 10 AŽ-satih, z lanskimi maticami (okolica Kranja), tel.: 041/723 001 (po 16.00 uri).

Čebelarje družine na 5, 7, 9 in 10 AŽ-satih, z lanskimi maticami (Kočevje), tel.: 031/427 958.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih (Spodnja Idrija), tel.: 031/573 984.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih, lanske matice (Zasavje), tel.: 041/839 496.

Čebelarje družine, AŽ 7-satarje, tel.: 040/725 206.

Čebelarje družine na 7 in 9 satih (Novo mesto), tel.: 031/796 931.

Čebelarje družine z lanskimi maticami na 7 in 9 AŽ-satih (okolica Celja), tel.: 064 255 449.

Čebelarje družine z lanskimi maticami na 7 do 10 AŽ-satih, tel.: 051/342 237.

Čebelarje družine na 7 in 10 AŽ-satih, prave gorenjske kranjice iz okolice Kranja, lahko izdam račun, tel.: 031/694 913.

Čebelarje družine na 7 in 10 satih (Žužemberk), tel.: 031/426 702.

Čebelarje družine na 7 in 10 AŽ-satih, z lanskimi maticami (okolica Maribora), tel.: 070/893 647.

Čebelarje družine na 9 in 10 AŽ-satih (Posavje), tel.: 051/341 321.

Čebelarje družine na 9 in 10 AŽ-satih, skupaj s panji (okolica Celja), tel.: 041/981 856.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih (okolica Kranja), tel.: 031/846 674.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih, s panji ali brez, tel.: 040/803 953.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih (okolica Rogaške Slatine), tel.: 041/822 366.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih, cena po dogovoru (okolica Kočevja), tel.: 031/364 636.

Dve čebelarje družini na 10 AŽ-satih ter 7 čebelarje družin na 6 AŽ-satih (okolica Mokronoga), tel.: 041/867 551.

Tri čebelarje družine na LR-satih, tel.: 031/568 80 42 (pokličite zvečer).

Pet čebelarje družin na 2/3 LR-satih, tel.: 051/751 51 06.

Pet čebelarje družin na 11 satih (Kočevje), tel.: 031/345 731.

Osem čebelarje družin na 7 AŽ-satih ter nekaj družin na 5 in 10 AŽ-satih, z lanskimi maticami (Dolenjska), tel.: 041/342 070.

Deset čebelarje družin na 10 2/3 LR-satih ter rabljene LR-panje, tel.: 031/699 505.

Deset čebelarje družin ter dve prevoznici s panji in čebelami, tel.: 031/269 475.

Dvanajst čebelarje družin na 7 AŽ-satih, skupaj s panji, ter šest aluminijastih posod za med, tel.: 041/755 275.

Dvanajst čebelarje družin na 10 AŽ-satih, lahko tudi s panji (okolica Tolmina), tel.: 051/726 980.

Več rezervnih čebelarje družin AŽ (Vipavska dolina), tel.: 040/575 322.

Več čebelarje družin (okolica Vrhnike), tel.: 031/462 215, 01/750 45 67.

Več čebelarje družin na 7 in 10 AŽ-satih (okolica Nova Gorica), tel.: 031/790 361.

Večje število čebelarje družin na LR standardnih satih, tel.: 041/722 875.

Lipove AŽ-satnike, lahko zažičene in s satnico iz domačega voska, ugodno, tel.: 031/753 345.

Lipove AŽ-satnike, šestkrat vrtane, kakovostne ter sterilizirane satnice iz lastnega voska, tel.: 031/753 345.

Prevoznici enoti z naseljenimi 12 kirarjevimi panji, tel.: 031/559 929.

10 osmukalnikov, primernih za nakladni panj, zelo dobro ohranjenih in kakovostno izdelanih, preprosta uporaba, tel.: 041/344 594.

AŽ-satnike, rogljičene, lepljene, zbite, zažičene z inoks žico, z zakovicami, lahko s satnico, tel.: 041/236 256.

Rabljen AŽ-panje, od 5- do 10-satne, ter trietažne panje (Medvode), tel.: 051/262 869, 01/361 37 35.

Nove AŽ 7- in 10-satarje, tudi trietažne, možna menjava za »zgrajene sate«, tel.: 031/501 801 (po 18. uri).

AŽ-panje iz stirodura, tel.: 041/640 736.

Prevozni zabojnik z 8 naseljenimi AŽ 10S-panji ter zabojnik z naseljenimi AŽ 11S-panji, zelo ugodno, tel.: 051/692 111.

AŽ 10S-panje s čebeljimi družinami in s satjem v medišču, cena po dogovoru (Dolenjska), tel.: 031/882 295.

Osem AŽ-panjev, 6 5-satarjev, 5 3-satarjev, točilo na štiri sate, 200 satnikov ter ves pribor za točenje (Ljubljana), tel.: 031/436 285.

Zabojnik 4 x 2 m, izoliran, za čebelnjak, skladišče ali vikend, možna menjava za čebelje družine, tel.: 041/670 726.

Štirisatno točilo na ročni pogon, nerjaveče, zaradi opustitve čebelarjenja, tel.: 031/833 812.

Dvajset novejših naseljenih 10S AŽ-panjev z notranjimi osmukalniki in lanske družine na 5 do 10 AŽ-satih, tel.: 040/555 992 (Slovenj Gradec).

Štirisatno točilo na električni pogon iz nerjavečega materiala, odlično ohranjeno, malo rabljeno (Zasavje), tel.: 041/962 775.

Zabojnik za prevoz 10 panjev, ugodno (okolica Grosuplja), tel.: 041/650 798.

KUPIM

Čebelji vosek, tel.: 031/616 123.

Ometalnik čebel, tel.: 031/ 641 344.

ČEBELJE MATICE
zreli matičniki, paketni roji
čebelje družine na LR-satju

gsm 051 325 369; 041 936 306
cebelarstvo.medokost@gmail.com
www.apis-mellifera-carnica.eu

Vzrejalšče čebeljih matic Kozjansko
Medokost & Medovita
Matija Koštomaj & Ivana Kovačević
Lažiše 52, SI - 3225 Planina pri Sevnici

BAUHAUS

čebelar prijazen

Medonosne rastline

Apital

Apital d.o.o.
Vrbovec, Hrvaška
→ www.apital.hr
→ info@apital.hr
→ 00 385 98 9108 320

Proizvodnja kovinske čebelarске opreme

PONUDBA
Parni topilnik za 12 AŽ satov 340 €

- zabojnik za prevoz čebel • prevozna enota
- parni topilnik • preša za vosek • voziček za sode
- komora za dekrystalizacijo medu

RAZPISI ZA STOJIŠČA

Spletna stran ONS: <https://ecelebar.czs.si> • Telefonski odzivnik: 01/729 61 20

Vse vloge morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, čebelarškim pašnem redu in programu napovedi medenja.

ČD	Čebelja paša	Rok za oddajo	Naslov za oddajo pisne vloge	Informacije
Postojna	travnik, divja češnja	10. 4. 2019	ČD Postojna, Kalistrova 6a, 6230 Postojna	g. Možina 040/233 178
Nova Gorica	akacija	10. 4. 2019	Mitja Bavdaž, Prvomajska 90, Nova Gorica	g. Bavdaž 041/975 393
Ajdovščina Vipava	akacija	10. 4. 2019	Milan Lisjak, Vrtovče 30, 5295 Branik	g. Lisjak 031/804 788
Šempeter	akacija	10. 4. 2019	Danilo Konič, Kempršče 18a, 5290 Šempeter pri Gorici	g. Konič 051/683 717
Kanal – Brda	akacija	11. 4. 2019	Darja Žnidarčič, Kidričeva 13, 5213 Kanal	ga. Žnidarčič 031/391 451
Moravske Toplice	akacija	15. 4. 2019	ČD Moravske Toplice, Ivanci 39, 9222 Bogojina	g. Čiček 041/530 688
Gornji Grad	smreka	30. 4. 2019	ČD Gornji Grad, Novo naselje 48, 3342 Gornji Grad	g. Fale 031/540 871, janez.fale55@gmail.com
Kamnica-Brestrnica	gozd, kostanj	30. 5. 2019	Vlado Kamenšek, Lucijin breg 6a, 2351 Kamnica, vladimir.kamensek@triera.net	g. Kamenšek 041/582 046

Čebelam prijazni premazi za les iz Belinke

www.belinka.com

Wachsverarbeitung | Imkereiartikel
Deutsch Haseldorf 75 | 8493 Klösch, Avstrija
Telefon & faks: +43 (0) 3475 / 2270
info@wachs-hoedl.at | www.wachs-hoedl.at

Delovni čas:
Ponedeljek–petek 8.00–12.00, 13.00–18.00
Sobota 8.00–12.00

Jezik za sporazumevanje: nemščina in slovenščina.
Naše satnice lahko kupite tudi v podjetju
Logar trade, d. o. o., iz Šenčurja in
Jana posredovanje, zastopanje, Maribor.

Kako nas najdete:

Vabimo

vas na hišni sejem
pri trgovini Wachs-Hödl
27.-28. april 2019
od 8.00 do 18.00 ure.

Za člane ČZS nudimo 5%-popust pri nakupu čebelarke opreme
v vrednosti nad 50 EUR.

LYSON

Točilo MINIMA
6 kasetno
fi 1000 mm
električni pogon
Cena: **1.379,82 €**

Točilo MINIMA
4 satna fi 600 mm
univerzalni koš
električni pogon
Cena: **451,10 €**

Točilo OPTIMA
4 satna fi 600 mm
univerzalni koš
električni pogon
Cena: **628,00 €**

Točilo MINIMA
4 kasetna
fi 800 mm
električni pogon
Cena: **1.052,60 €**

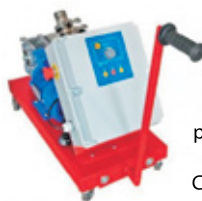
Lovilec in označevalec
matic 2 v 1
Cena: **16,00 €**

Tehtnica OPTIMA Lyson
Cena: **355,00 €**

Črpalka za
črpanje in
potiskanje medu
1,5KW, 230V
Cena: **1.822,00 €**

Satnica AŽ
Cena: **1,30 €**

Čebelarški obleka
OPTIMA Lyson
Cena: **35,60 €**

* Vse cene vsebujejo DDV.

Drugo čebelarstvo opremo si lahko ogledate na naši spletni strani: www.belokranjski-hram.si

Belokranjski hram d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 16, 8340 Črnomelj, M: +386 40 745 750, +386 40 748 588, +386 31 695 485
Poletni delovni čas trgovine v Črnomlju (julij in avgust): pon., tor., čet., pet.: 09.00–16.00, sre.: 09.00–17.00, sob.: 08.00–12.00
PE Belokranjski hram Domžale, Ulica Nikola Tesla 19, 1230 Domžale, M: +386 40 269 870
Delovni čas trgovine v Domžalah: pon., tor., čet., pet.: 9.00–16.00, sre.: 9.00–17.00, sob.: 8.00–12.00
www.belokranjski-hram.si, facebook – belokranjski hram, E: info.belokranjski-hram@t-2.si

Izdelava prevoznih čebelnjakov AŽ- in nakladnih

Anton Ciglič s.p.
www.cebelnjaki.si
info@cebelnjaki.si
Telefon: 031 681 589

DOLINŠEK MARJAN S.P., IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME, MD OPREMA

Gladež 27
1411 Izlake
mobi: 041 985 313
tel.: 05 973 05 36 po 15 uri
e-mail: dolinsek.marjan@gmail.com

Osmukalniki, kateri
ne plesnijo.

Pri nas izdelujemo dve velikosti ometalnikov
in sončne topilnike iz nerjavne pločevine po
ugodnih cenah.

KUNSTELJ

Miha Kunstelj s. p., inž. Jože Kunstelj s. p.

Zavrti 41, 1234 Mengeš

Tel.: 031/352 797, 01/723 70 27

E-pošta: jm-kunstelj@amis.net

www.mj-kunstelj.com

Čebelnjaki jopiči, kombinezoni, klobuki, kape, rokavice, pajčolani ...

Čebelnjarska točila in posode za med, rezervni deli za točila, motorji
(80 in 110 W), ročni pogoni ...

NOVO! Izdelki za zaščito: čebelnjarske obleke iz mrežaste tkanine, gumijaste
rokavice (odporne proti kislini), rokavice iz debelega usnja,
klobuk s kovinsko mrežo.

Čebelnjarski center Gorenjske v Lescah, Rožna dolina 50a, vam omogoča:

– izdelavo satnic iz vašega voska,

– odkup voska,

– nakup AŽ- in LR-satnic.

Vse informacije dobite na: www.cricg.si ali 031/628 499

APIS MED

ČEBELARSTVO DEBEVEC

ČUŽA 7, 1360 VRHNIKA

tel.: 01/755 12 82, faks: 01/755 73 52

Delovni čas:

ob delavnikih 9.00–12.00

15.00–17.00

ob sobotah 9.00–12.00

apis.med93@gmail.com

www.apis-med.si

10-SATNI AŽ-PANJ

NAKLADNI AŽ-PANJ

KAKOVOSTNI
AŽ-SATNIKI
CENA 0,79 EUR
LASTNA
PROIZVODNJA
ZBITI, LEPLJENI, VRTANI

PREDELAVA
VOSKA V
SATNICE
SAMO 1,38 EUR/KG

25-, 50-, 100-KG
RSF-POSODE

PRAŠILČEK
AŽ 3-, 5-, 7- IN 9-SATNI

TRIETAŽNI
AŽ-PANJ

GRELEC ZA MED - OKROGLI
106 CM ALI 86 CM

DVOJNO CEDILO
ZA MED

KAKOVOSTNA
RSF-TOČILA
IN POSODA

STANDARDNI LR-
IN DVOTRETINJSKI
LR-PANJ

PLATIČNO OBEŠALO (AŽ)
IN RAZSTOJISČE (LR)

ČEBELJE POGAČE LASTNA
PROIZVODNJA CENA 1,25 EUR/KG
NAD 100 KG CENA 1,20 EUR/KG

■ Naročeno blago pošljemo tudi po hitri paketni pošti (z izjemo lomljivih izdelkov). ■ Po izjemno nizki ceni vam iz vašega voska izdelamo satnice – 1,38 EUR/kg. ■ Za izdelavo satnic uporabljamo samo steriliziran vosek (30 min nad 125 °C), ki ga predhodno mehansko očistimo nečistoč (do 90 %) s posebnim postopkom posedanja (nečistoče so večinoma težje od čebeljega voska), s čimer vam zagotavljamo čistejši in kakovostnejši vosek. ■ Odkupujemo čebelji vosek.

• Panji so izdelani natančno in kakovostno. • Kakovostna izdelava po ugodni ceni. • Uporabljamo vodoodporne materiale in lepila.

Trgovina in proizvodnja: Vrhnika, Opekarska 16

Zapustili so nas

JOŽEF VOGRIN

1940–2018

Na začetku decembra 2018 smo se čebelarji ČD Brežice na pokopališču v Brestanici s praporom poslovili od svojega zvestega člana Jožefa Vogrina. Poslovali smo se od čebelarja, ki se je v naše društvo včlanil v letu 2005 in je kljub invalidnosti vztrajal do svoje smrti. Čebelaril je od leta 2004 na stalnem stojišču s 24 AŽ-panji ob svojem domu. Zaradi svojih zdravstvenih težav se zadnja leta ni mogel udeleževati čebelarjskih ekskurzij, redno pa se je udeleževal predavanj in občnih zborov ČD-ja in vzorno skrbel za svoje čebele. Čebelarji ČD Brežice se Jožefu zahvaljujemo za njegov prispevek v čebelarstvu.

ČD Brežice

VIKTOR ZADRAVEC

1933–2018

Presunila nas je novica, da nas je avgusta zapustil Viktor Zadavec. Rodil se je 9. julija 1933 v Veliki Nedelji pri Ormožu. Zaposlitev je dobil v Novi Gorici, zato si je tu tudi ustvaril družino. Leta 1979 se je včlanil v ČD Nova Gorica. Redno se je udeleževal naših srečanj, usvajal novosti in skrbel za zdravje in razvoj svojih tako mu dragih čebel. V društvu je več let opravljal delo tajnika, bil je predsednik komisije za odlikovanja in komisije za pasišča. Trudil

se je za urejenost pašnega katastra. V njegovem delu sta se odražali natančnost in vestnost. Za svoje delo je prejel odlikovanji A. J. III. in II. stopnje ter več odlikovanj društva. Članom čebelarjskega društva bo ostal v lepem spominu.

ČD Nova Gorica

CIRIL JEREBIČ

6. 6. 1950–9. 12. 2018

Konec leta 2018 je po daljši in hudi bolezni svoje čebele in čebelarje ČD Dolsko za vedno zapustil dolgoletni član Ciril. V čebelarjsko društvo se je včlanil kot mlad čebelar in v njem ostal do konca življenja, čeprav je po novi občinski razdelitvi Slovenije živel in čebelaril v sosednji občini. Dokler mu je zdravje dopuščalo, je dejavno sodeloval pri delu in življenju društva, med letoma 1972 in 1977 je opravljal tajniška opravila in bil za svoje delo večkrat pohvaljen. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

ČD Dolsko

MARJAN LISJAK

1949–2018

V mesecu novembru nas je nepričakovano zapustil nas član Marjan Lisjak. Marjan je bil član ČD Nova Gorica od leta 1999. Za čebelarjenje sta ga navdušila njegova brata, ki sta bila že prej čebelarja. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

ČD Nova Gorica

ČEBELARSTVO

Matice pod nadzorom KIS-a od maja do pozne jeseni. Pošiljamo tudi po pošti.

vzreja matic

Donko Bojan

gsm: 041 580 224
e-mail: donkob@siol.net

Dolgovaške gorice 16
9220 Lendava

Čebelarjska tehcnica

www.apiscale.eu samo **95,40 EUR**

- ločen brezžični display
- spremljanje moči družin
- spremljanje donosa medicne
- pravočasno ukrepanje ob rojenju
- pravilno krmljenje
- za vse vrste panjev

041/844-482

Matevž Strgar s.p., Primičeva ulica 10a, 1291 Škofljica

ČEBELJI KORIDOR ZA PREPREČEVANJE ČEBELJEGA ROPA

5 kosov: **29,80 €**

Naročila:
031 536 229 ali
www.cebelykoridor.si

CEBELJIKORIDOR.SI

www.cebelar.net

NA ZALOGI: Za več informacij pokličite: **041 222 665**

PANJI AŽ
NAKLADNI AŽ PANJI
SATNIKI (ZBITI IN NEZBITI)
PANJI LR
POGAČE - HONEY BEE PRO
IZOLACIJSKA PENA
DRUGA ČEBELARSKA OPREMA

Medom d.o.o., Dolnja Bitnja 19 a, 6255 Prem

GJ PANJ

- za prehod iz AŽ v NAKLADNO čebelarjenje ("prednosti enakega satnika"),
- primeren za ZAČETNIKE (kompatibilen z LR in DB nakladami, enostavno rokovanje, hranjenje in zdravljenje čebel),
- KVALITETNA IZDELAVA (rogličeni spoji, kvaliteten smrekov les),
- MOŽNOST DOSTAVE.

040 464 873

www.mojcebelnjak.si

Mizarstvo Strgar d.o.o., Primičeva ulica 10 a, 1291 Škofljica

Panje izdelujemo po načrtih in s sodelovanjem z univ. dipl. inž. Ivanom Jurkovičem.

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.

Gabrje 42, 1356 Dobrova

Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307

GSM: 031 351 964

E-pošta: robineli@siol.net

WWW.RIHAR-KOCJAN.SI

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME TRGOVINA - ČEBELARSTVO

IZDELAVA IN PRODAJA
VSEH VRST SATNIC.
PO DOGOVORU MOŽNA IZDELAVA
SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA.

MOŽNA JE
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA
OD 30 kg DALJE.

OGLEDJTE SI IZDELAVO
SATNIC NA
NAŠI SPLETNI STRANI.

PLASTIČNO OBEŠALO

SATNIKI

MATIČNA REŠETKA

IZOLACIJSKA PENA

SATNICE

ČEBELJE POGAČE

OJAČANA RAZSTOJŠČA,
RAZSTOJŠČA 11 + 3,
JAHACI ZA SATNIKE

VSE ZA OBNOVO PANJEV

Delovni čas: od pon. do čet.: 9.00-12.00 in 15.00-17.00, pet.: 9.00-15.00

ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE, PRIDOBLENE V LASTNEM ČEBELARSTVU

Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

ČEBELARJEM Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO PRIZNAMO
4-% POPUST PRI
GOTOVINSKEM NAKUPU NAD 100 EUR V NAŠI PRODAJALNI.

Logar

ČEBELARSKA OPREMA

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA

Izdelano s smislom za detajle.

DELOVNI ČAS TRGOVINE

PONEDELJEK-PETEK:

09.00-12.00

13.00-17.00

SOBOTA:

09.00-12.00

Izkoristite **AKCIJSKE CENE** izdelkov za
nakladne panje LR iz PVC materiala
(proizvajalec Anel Grčija)

Satni pitallnik 1,5 l, LR, DB, PVC
Akcijska cena: **1,89 EUR**

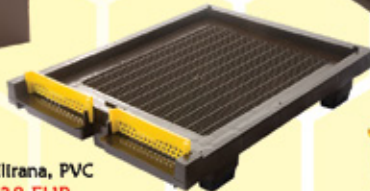
Pitalnik LR 7,5 l, PVC
Akcijska cena: **6,84 EUR**

POKROV ZA LR PANJ
- s poliuretansko izolacijo,
ventilacijskimi čepi in z odprtino za
hranjenje ali brez odprtine, PVC

Podnica LR ventilirana, PVC
Akcijska cena: **10,38 EUR**

PVC SATNICA Z OKVIRJEM
za LR 1/1 ali LR 2/3
- dolga življenjska doba
- pred uporabo satnico
povoskajte

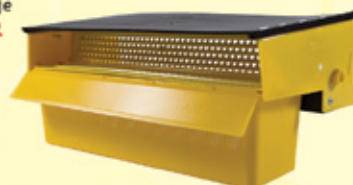

Matična rešetka LR PVC 421x506
Akcijska cena: **1,80 EUR**

Mreža za pridobivanje propolisa
PVC, 425x510 mm
Akcijska cena: **2,66 EUR**

SMUKALNIK CVETNEGA PRAHU PVC
Primeren za AŽ in LR panje
Akcijska cena: **8,30 EUR**

PANJ LR IZ UMETNE MASE
- poliuretanska izolacija ohranja panj
hladen poleti in tople pozimi.
- prihranek pri času in denarju, saj ni
posebnega vzdrževanja, barvanja,
- možnost razkuževanja vseh delov
panja.
- lahek za prenašanje,
- dolga življenjska doba,
- nakup panja po posameznih delih

LOGAR TRADE D.O.O.

POSLOVNA CONA A 41

SI-4208 ŠENČUR

04 25 19 410

info@logar-trade.si

www.logar-trade.si

Naročeno lahko odpošljemo s paketno pošto.

Akcijske cene veljajo od 01.04.2019 do 30.04.2019 oz. do prodaje zalog. Cene vključujejo DDV.

Pri gotovinskem nakupu čebelarke opreme nad 100,00 € priznamo čebelarjem z veljavno čebelarsko izkaznico 4 % popusta.

EVROPSKO PRIZNANJE KAKOVOSTI

VČLANITE SE V
KLUB NAJBOLJŠIH!

Vključite se v evropske sheme kakovosti in dokažite kupcem, da delate dobro, da je vaš med višje kakovosti in z znanim poreklom. Pokličite na 01/729 61 29 Natašo Lilek ali pišite na natasa.lilek@czs.si.

Vsebinska tveganja promocijskega oglasa predstavljajo le stališča avtorja in ne predstavljajo nobene odgovornosti za uporabo informacij, ki jih vsebuje to gradivo.